Dean Reed
PAJTÁS

VEZETI DÉVÉNYI TIBOR

„A LEHETETLEN KÉRDÉSEKRE AZONNAL VÁLASZOLUNK, DE A CSODÁKRA EGY-KÉT HETET VÁRNI KELL!"

Úgy látszik, sokan menet közben kapcsolódtak be játékunkba, ezért még egyszer ismertetem, hogyan lehet valaki a Pop-klub tagja. Először is meg kell fejteni a rejtvényt, egy érdekes kérdést kell írni a megfejtés alá, majd egy jó képet kell betenni a borítékba. Ha valamelyiket elfelejtitek, akkor sajnos, már nem vehettek részt a sorsoláson. A legfontosabb, hogy ügyes és aktuális legyen a kérdés. Természetesen főleg zenei, de a zenén kívül könyvről, színházról, sportról mindent meg lehet kérdezni kedvencetektől — attól a népszerű személytől, akit különben is kedveltek!

Sokan kérdezték, hogy tegezhetnek-e. Válaszom: igen! Mivel minden klubtag tegezi egymást, furcsa lenne, ha a klubvezetőt magáznátok.

Ezek után jöjjenek a heti „szerkesztők" kérdései.

Molnár Feri, Mezőtúrról az iránt érdeklődik, hogy mi van a Neoton-együttessel, mert úgy hallotta, feloszlott.

— *Csak félig hallottad jól. A három Évából a második is kivált a „családból", és a régi lányok közül egyedül Csepregi Éva maradt meg. Sőt, hamarosan az eltávozott Évákat is pótolja majd két énekesnő, akik vokált fognak énekelni a zenekarban. Így Csepi (ez Csepregi Éva beceneve) egyedül marad a fiúkkal az első sorban. Új kislemezük, a Sandokan már ebben a felállásban készült.*

Király Erika, Budapestről két kérdést is írt levelében.

Az első Elvis Presley „feltámadásáról" szól, a második pedig az újhullámos együttesek gyakori feloszlására vonatkozik.

— *Valóban megjelent egy információ a magyar lapokban, hogy Elvis Presley él. Megfigyelted, hogyan kezdődött a hír? „Egy kanadai újság szerint..." Szóval, még a lapnak a nevét sem írták meg, ismerve a külföldi újságok szenzációéhségét. Külföldön, ha megcsappan egy lap olvasótábora, akkor sokszor folyamodik ehhez hasonló cselhez.*

Az újhullámos zenekarok gyakori feloszlása viszont igaz. Annak idején a Beatles befutása vagy néhány éve a diszkó megjelenése felrázott mindenkit, korosztályra való tekintet nélkül. A mai újhullámos csoportok legnagyobb részét „a könnyűzenei válság" kényszere hozta össze. Bizonyára emlékszel a műfaj előhirnökére; a punkra, a csövesek és rockerek ruhatárát használó zenészekből álló csoportokra. Ezeket a ruhákat lassan az üzletemberek nyomására szép sárga selyembugyogóra váltották az együttesek, s hozzá feltupirozták lilára festett hajukat. Közben pedig eszeveszett, zűrzavaros hangok hagyták el ezeknek a zenészeknek csúfolt figuráknak a hangszereit. Szerencsére ma már a zeneértő közönséget nem lehet becsapni. 1983-ban már ti is meg tudjátok különböztetni a jó zenét a silány fércmunkától. Ha még nem, akkor igyekezzetek bátran kimondani — tegyük fel egy mindenki által majmolt zenekar daláról —, hogy nem tetszik, gyenge, netalán ízléstelen. Meg vagyok győződve arról, hogy nemsokára nem lesztek egyedül véleményetekkel. Persze, azért a divatos zenekarok soraiban is vannak jó zenészek. Ezek érdekes módon mindig a listák elején is vannak. Ilyen most a divatos Yazoo duó. Egy remek énekesnő, egy kiváló szintetizátoros zenész, s az utóbbi időben három daluk is rendszeresen szerepel a legjobbak között. A „Ne menj" és a „Szerelem másik oldala" a hazai lemezklubokban is kedvenc. Ezenkívül a koncertdobogókon is megállják a helyüket. Pedig ők is újhullámosok!

Fábián Gyöngyi, Nagyhalászról az Edda-együttesről érdeklődik.

— *Végre meggyógyult Zsöci (Zselencz László) basszusgitáros csuklója és Csapó György helyett Fortuna Laci lett az Edda-dobok — méltó — új gazdája. A többhónapos csend után hirtelen akarták megváltani a világot. Néhány balul sikerült fellépés után elhatározták, hogy alapos munkával fogják visszaállítani a zenekar jó hírét. A tavaly nyári és őszi fellépések már ennek az elgondolásnak a jegyében zajlottak. Szép születésnapi turnéi voltak ezek a platinalemeznek. Most pedig már harmadik nagylemezük utómunkálatait végzik az Omega-stúdióban. Kicsit kemény muzsika lesz ez, de megmarad az Edda jellegzetes dallamvilága is. A stúdióban kiegészültek három fúvóssal, akiket majd a nyári koncerteken ti is hallani és látni fogtok.*

Elvis

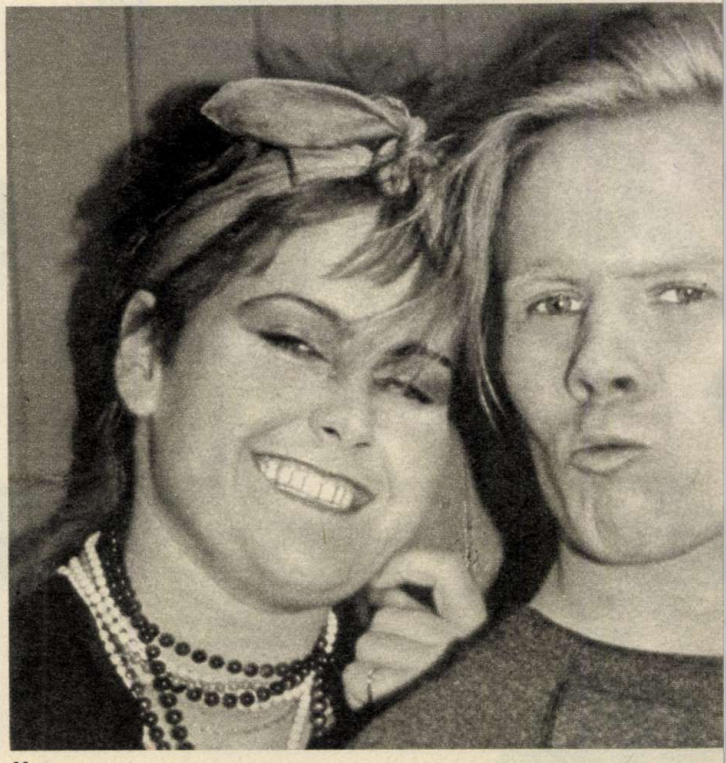

Yazoo

Fábián Gyöngyi

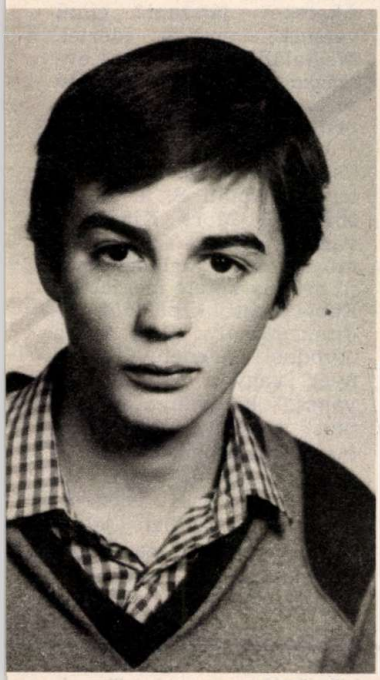

Molnár Ferenc

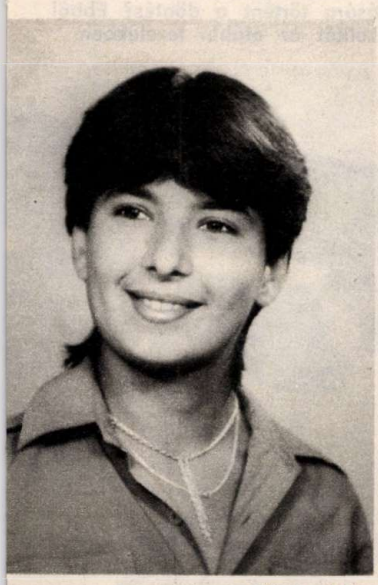

Király Erika

EDDA

POP-REJTVÉNY

Melyik az a népszerű zenekar, amely lenge ruhában már a nyárra gondol? Visszafelé, 1980 nyarára is, hiszen ez volt a legsikeresebb évük.

Mit üzen a Pajtás?

„A TIZENKÉT HÓNAP című mesejátékot szeretné előadni a színjátszó szakkörünk, de nem találtuk meg Szamuil Marsak e művének a szövegét a környék könyvtáraiban" — olvastuk Kadosa Szilvia (Bábonymegyer, Ságvári u. 91. — 8658) levelében. Mivel Marsaknak ez a mesejátéka a hatvanas évek elején jelent meg, tehát elég régi kiadású, már csak nagyobb városi könyvtárakban található meg. Ha nem sikerülne hozzájutni e könyvhöz, figyelmetekbe ajánljuk a „Színjátszók kiskönyvtára" sorozatot, a gyermekszínjátszók között különösen közkedvelt darab a benne található Csiribiri komédiák című összeállítás. Válasszatok, és sok sikert az előadáshoz!

AGYAGFORMÁZÁSSAL kapcsolatos szakmát akar tanulni Bodac Anita (Budapest, Dunapataj u. 35. — 1209). Ajánljuk a kerámiaformázó szakmát. A kerámiaformázók edények, szigetelők, díszműáruk, egészségügyi kerámiák, burkolólapok és egyéb kerámia áruk nyerstermékeit alakítják ki. A szakma követelményei közé tartozik a jó kézügyesség, mozgékony csukló, az anyag szeretete, a szép iránti fogékonyság, alkotó képzelet, fejlett ízlés, és pontos szemmérték. Jelentkezz majd a 36. számú Bokányi Dezső Ipari Szakmunkásképző Intézetbe. Címe: Budapest, XIV., Várna u. 21/b. — 1149.

KI ÍRTA a „Játszótársam mondd, akarsz-e lenni..." kezdetű verset? — kérdezi levelében Antal Edina Esztergomból. (Aradi tér 4. — 2500) Kosztolányi Dezső a költője az Akarsz-e játszani? című versnek, amiből idéztél. Megtalálhatod a Hét évszázad magyar versei című sorozat második kötetében.

JELENETET kér tőlünk Cséve Tünde Hosszúperesztegről (Petőfi S. u. 18. — 9676). A Móra Kiadónak van egy Iskolai színpad című sorozata, melynek már jó néhány kötete megjelent. Ebből ajánljuk például Padisák Mihály: Bújj ki a bőrödből! jelenetgyűjteményét, vagy a „Három kívánság" kiadványt. A „Június" gyűjteményben pedig majd pedagógus-napra és az iskolabúcsúztatásra találhattok kedves jeleneteket. E sorozatban jelent meg Páskándi Géza három mesejátéka „A királylány bajusza" címmel.

Hogyan döntöttem el?

Már eldöntötték a nyolcadikosok, hogy melyik iskolát, szakmát választják. De vajon milyen élmények, benyomások hatására történt a döntés? Ebből adunk ízelítőt az alábbi levelekben.

KISLÁNY A SZOMSZÉDBAN

A szomszédunkban még tavaly született egy kislány, sokat dajkáltam. Akkor döntöttem el, hogy kisgyerekekkel szeretnék foglalkozni. Az egészségügyi szakközépiskolát választottam, ide jelentkeztem, védőnő szeretnék lenni. Ez az iskola az érettségivel szakmát is ad, a fő tantárgyak a kémia és az élővilág. Hogy valaki jó védőnő legyen, türelmesnek, segítőkésznek kell lennie, s mivel gyerekekkel akarok majd dolgozni, érteni kell a játékokhoz is.

Schaffer Ibolya, Szár

MILYET ÉPÍTENÉK?

Nagyon szeretek rajzolni és barkácsolni. Építőipari szakközépiskolába jelentkezem. Nem csupán az én elképzelésem volt az építészmérnöki szakma, szüleim javasolták, nekem pedig nagyon megtetszett. S most már érzem, hogy ez a szakma az érdeklődési körömnek a legmegfelelőbb. Jó dolog lehet megálmodni, megtervezni egy szép épületet. Sokat utazunk szüleimmel, mindenfelé új házakat, épületeket, városrészeket látunk. Figyelem az új építészeti megoldásokat, s ilyenkor azon gondolkodom, hogy én milyet építenék, milyen épületeket terveznék.

Tóth Tibor, Mindszent

A PULT TÚLSÓ OLDALÁN

Szinte mindennap én járok vásárolni a családból, nap mint nap látom az eladók munkáját. Megvallom, figyelem is, melyik serényebb, melyik udvariasabb. Kedvet kaptam ehhez a foglalkozáshoz, ezért kereskedelmi szakközépiskolába jelentkeztem. Az eladói szakmához jól kell tudni számolni, gyorsnak, ügyesnek, udvariasnak és bizony néha türelmesnek is kell lenni a vevőkkel. Én legalábbis ilyen eladó szeretnék lenni. Érdekel a sokféle áru, bevásárlás közben gyakran gondolok arra, hogy jó lenne a pult túlsó oldalán állni.

Kovács Anna, Vác

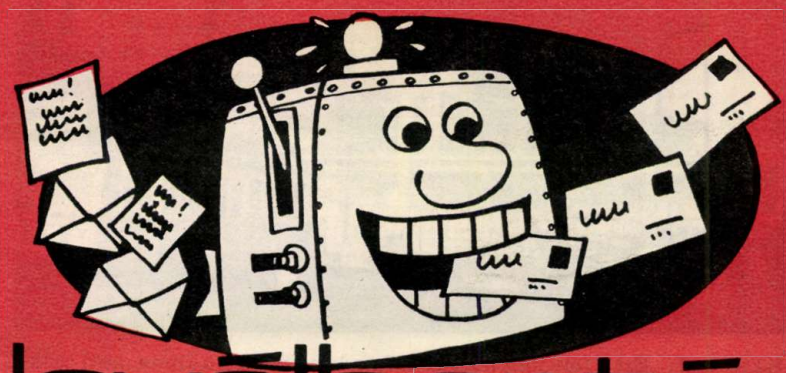

levélbontó

Leveleznénk! Válaszolj!

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK: HARKA JÓZSEF, Budapest, Rajk L. u. 43. — 1136 (mozgássérültek leveleit várja); DEÁK MÁRIA, Százhalombatta, Móricz Zs. köz 3. — 2440; PALLAGI HAJNAL, Százhalombatta, Ságvári sétány 35. — 2440; LIZÁL ÁGNES, Tápiószőlős, Bicskei út 6. — 2769; RÁVAI VALÉRIA, Kiskunmajsa, Kálvária u. 23/4. — 6120 (szereti a természetet, sztárok fényképeit gyűjti); BACSÁRDI ÉVA, Csesznek, Dózsa Gy. út 15. — 8419 (szeret zenét hallgatni, olvasni, sportolni); FIRIDI ANDREA, Balatonhenye, Petőfi u. 16. — 8275; RUMI ANDREA, Pér, Fehérvári út 12. — 9099; STEFKÓ IBOLYA, Dunavarsány, Határ út 70. — 2336 (sportol); TÓTH ÉVA, Dunakeszi-Alsó, Rozmaring u. 14. — 2120; DOMBAI KRISZTINA, Budapest, Erdősor u. 20. — 1046; FÁKLYA PÉTER, Putnok, Vásártéri út 6. — 3630 (sportol); NAGY MÓNIKA, Érd, Olt út 34. — 2030; SALLAI ANDRÁS, Tarcal, Könyves K. u. 42. — 3915; MARTONOSI ÉVA, Szeged-Dorozsma, Adél köz 18. — 6791; INÁNCSI KATALIN, Kistokaj, Táncsics út 27. — 3553; NAGY JUDIT, Taktaszada, Árpád u. 13. — 3921 (naptárt, képeslapot gyűjt); PANDÚR JÓZSEF, Karcag, Kinizsi út 97. — 5300 (állatos képeket gyűjt); ROMÁN IBOLYA, Padragkút, Hunyadi út 14. — 8451; SZABÓ ANIKÓ, Doboz, Rákóczi út 30. — 5624; DUDÁS KATALIN, Bácsalmás, Hősök tere 3. — 6430; BÜKI ÉVA, Balatonfenyves, Vízház u. 22/a. — 8646; ÉZSIÁS RITA, Szeged-Rókus, Ipoly-sor 2/b. — 6724; NÉMETH ÁGNES, Szolnok, Tanács út 1. — 5000; TÚRI ANIKÓ, Szolnok, Szél u. 7. — 5000; TÓTH TÍMEA, Hajós, Széchenyi u. 20. — 6344; BOGNÁR CSILLA, Pomáz, Rákóczi u. 64/b. — 2013; HASSZA ERIKA, Százhalombatta, Rózsa F. u. 10. — 2440; CSILLAG HAJNALKA, Dévaványa, Hajós út 69. — 5510; TÖRÖK ERIKA, Füzesabony, Huszár út 17. — 3390; KÖPE ÁGNES, Békés, Korvin Ottó u. 6/1. — 5630; TÓTH ANETT, Ajka, Ifjúság u. 25. — 8400 (bélyeget, naptárt, képeslapot gyűjt); BÁLINT ANIKÓ, Sülysáp, Arany J. u. 5. — 2241 (csak fiúk írjanak); SZEMŐK KATALIN. Sülysáp, Akácfa út 14. — 2241 (csak fiúk írjanak); ALMÁSI SZILVIA, Jánkmajtis, Dózsa Gy. út 6. — 4741; ULLMANN MÓNIKA, Dunavarsány, Árpád út 67/a. — 2336; VILÁGH KRISZTINA, Tiszakarád, Budai N. A. út 52. — 3971 (kártyanaptárt, képeslapot gyűjt szeret sportolni); ÉRSEK SZILVIA, Borsodnádasd, Egyetértés út 1. — 3671; (bélyeget, kártyanaptárt, együttesek fotóit gyűjti); VARGA IBOLYA, Újmohács, Radnóti u. 2. — 7714; KISS JÁNOS, Geszteréd, Hunyadi út 1. — 4232; TÚRI MAGDOLNA, Békés, Korocs T. u. 4/b. — 5630 (szalvétát, naptárt, képeslapot, bélyeget gyűjt); GÉCZI KRISZTINA, Szokolya, Petőfi út 12. — 2624; MOLNÁR TÜNDE, Sarkad, Toldi u. 7. — 5720; SZABÓ ERIKA, Soltvadkert, Esze T. u. 5. — 6230; KOMJÁTHI ILDIKÓ, Hajdúhadház, Bercsényi u. 105. — 4242 (matricát, naptárt, szalvétát gyűjt).

Őrsünk gondja...

„... nem vagyunk megelégedve az őrsvezetőnkkel, mindig dirigál és nem tudja összetartani az őrsöt. Le lehet váltani?" — írja levelében Korom Sarolta mosonmagyaróvári tanuló.

*

Beszéljétek meg a dolgot a rajvezetőtökkel, talán elég néhány jó tanács és megváltozik az őrsvezetőtök viselkedése. De ha úgy látjátok, természetesen leválthatjátok az egyik őrsi összejövetelen, s ekkor megválaszthatjátok az új őrsvezetőt. De mielőtt kijelöltök valakit erre a tisztségre, az őrstagok alaposan gondolják át, hogy megfelel-e a követelményeknek. Jusson eszetekbe, hogy az előző őrsvezetőt is ti választottátok!

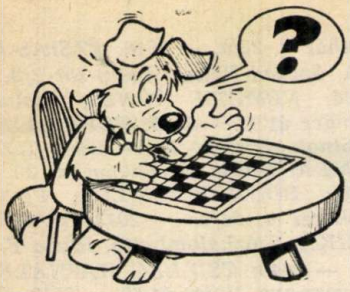

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: március 28. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ"!

NYERTESEK

A 6. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Farkashegyi Andrea, Bp. IX.; Jalsovszky Pál, Bp. XI.; Mungenast Renáta, Bp. X.; Salánki Sándor, Bp. XX.; Tvordy Beáta, Tapolca; Imre Csaba, Kazincbarcika, Drotár Annamária, Kazincbarcika; Czudor Erzsébet, Kunhegyes; Illés György, Tiszakanyár; Horváth Piroska, Tompa; Csetneki Tamás, Ecseg; Vágó Csilla, Szentendre; Csúcs Erika, Ruzsa; Bánkuti Irén, Mázaszászvár; Schönfeld Gyöngyi, Kőszeg; Kasza Eleonóra, Orosháza; Erdélyi Hajnalka, Abda; Czerman Béla, Hetényegyháza; Tóth Zoltán, Szombathely; Kakas Krisztina, Gyöngyös.

A 7. SZÁM MEGFEJTÉSEI

TRÉFÁLKODÓK: kapatisztító. — A KALAPOS: dohány. — MIT TARTOTTAK BENNE?: — tojást (ezért fonták tojás alakúra a fedélfogót). — TÜKRÖS JELENET: C. (pásztorokét). — VÁSÁRFIA: varrókosár. — MI LEHET EZ?: A. (mogyorótörő). — VASALÓ: mángorló. — VITATKOZÓK: Andrisnak van igaza (ivótülök).

LEVÉLRÉSZLET. „Ezt a felvételt még 1960-ban készítettem a Duna pesti oldalán. Nagyon tetszik nekem ez a kép. Szeretem és igazán jól ismerem fővárosunknak ezt a részletét."

Vajon igazán jól ismeri-e a felvétel gazdája Budapestet?

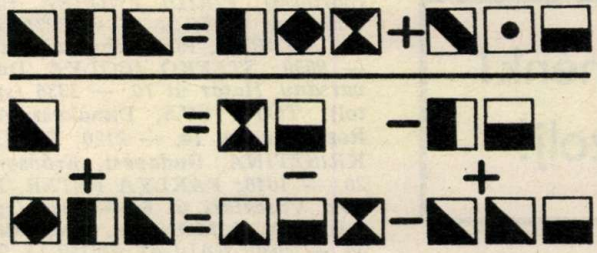

ÁBRÁS MATEK. Ebben a példában a számokat ábrák helyettesítik. Az egyforma ábrák mindig egyforma számokat képviselnek. Végezd el a számtani műveletet!

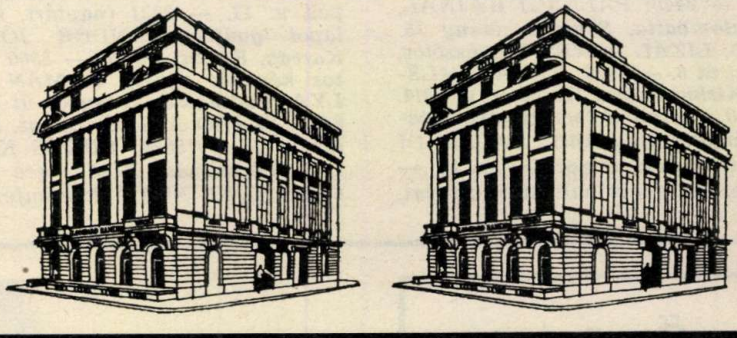

IKERHÁZAK. Két fiú nézi ezeket az épületeket. Az egyik megjegyzi: „Úgy hasonlítanak egymásra, mint két tojás." Mire a másik: „Én öt perc alatt öt eltérést találtam köztük, de még a felénél sem tartok."

Mit gondolsz, melyiküknek van igaza?

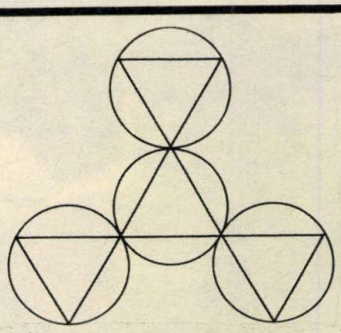

EGY VONALLAL: A ceruzád felemelése nélkül egy vonallal rajzold meg az itt látható ábrát!

KATONA REGULA. A képen látható vár ura kilenc szót iratott a bejárat fölé. Amolyan katona regula volt ez. E kilenc szóban benne van a vár urának a neve is:

KI ITT NEM IGAZ ZSOLDOS, INNÉT POKOLRA ÁLTAL LENDÜLE

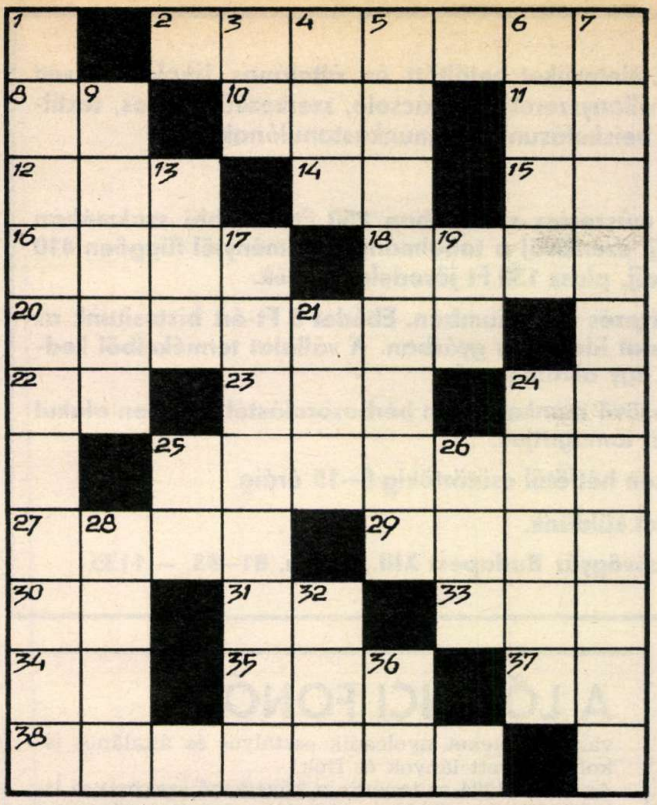

TIZENKILENCESEK. A függőleges 1. és a vízszintes 38. sorokban egy jól ismert forradalmi dalból idézünk. A függőleges 7. sorban azt a dunántúli területet ismerheted meg, ahol már a Tanácsköztársaság idején termelőszövetkezetek alakultak.

VÍZSZINTES: 1. Heves megyei község. 3. Nemzetközi mértékegység-rendszer. 10. Fej része. 11. Visszafelé: mesefilmhős. 12. Becézett lánynév. 14. Kötőszó. 15. Malomban van! 16. Világít is, éget is. 18. Mozi idegen nyelven. 20. Szlovákiai városba valók. 22. Antal Károly. 23. Ezért fúj a játékvezető. 24. Egyik betűnk. 25. Mindent megadok neki. 27. O. P. TY. 29. Fél gereblye! 30. Még nincs kész a saru! 31. Katonai rendfokozat egy szótagja. 33. Magóg társa. 34. Állati lakás. 35. Lábatlan zebra! 37. Rimai Yvett. 38. A forradalmi dal másik szava.

FÜGGŐLEGES: 1. A forradalmi dal egyik szava. 3. Ugyanaz, mint a vízsz. 30. 4. Három, idegen nyelven. 5. Régi holmi. 6. Üde, tiszta levegő. 7. Az a dunántúli terület, ahol a Tanácsköztársaság idején termelőszövetkezetek alakultak. 9. A vízsz. 12-beli, ha többen vannak. 13. Kevert van! 17. Ágakat levágó. 19. Bizonyos igék végződése. 21. Vissza: román pénz. 24. A szájüreg és a mellüreg között helyezkedik el. 25. És, latinul. 26. Tegnap így kezdődött! 28. Tetőfedő. 32. Ipari növény. 36. A bánat kezdete!

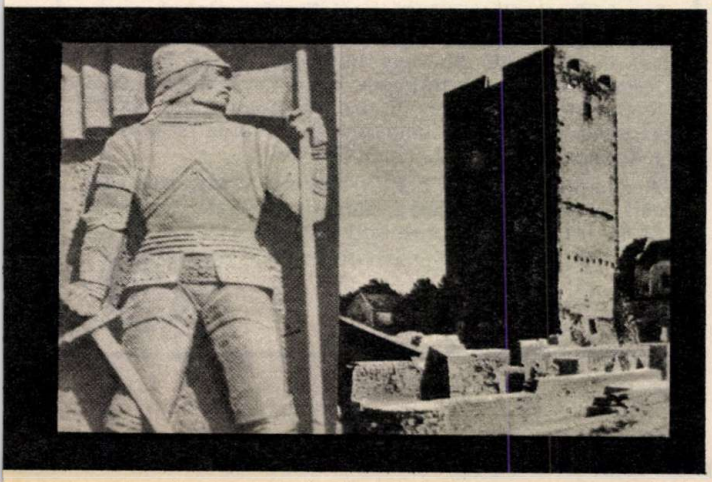

HÁNY ÓRA? Az órák közül egy siet, egy késik, egy pedig áll. Melyik mutatja a pontos időt?

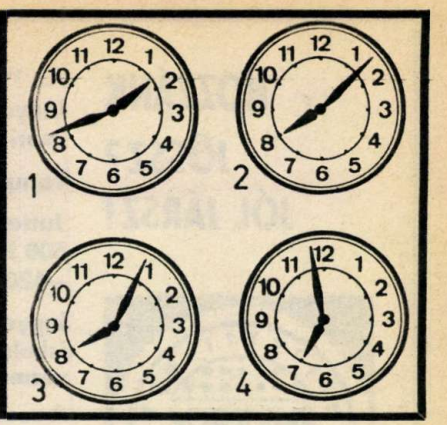

KAKUKKTOJÁS. Előbb fejtsd meg e három betűrejtvényt és utána döntsd el, hogy melyik köztük a kakukktojás és miért?

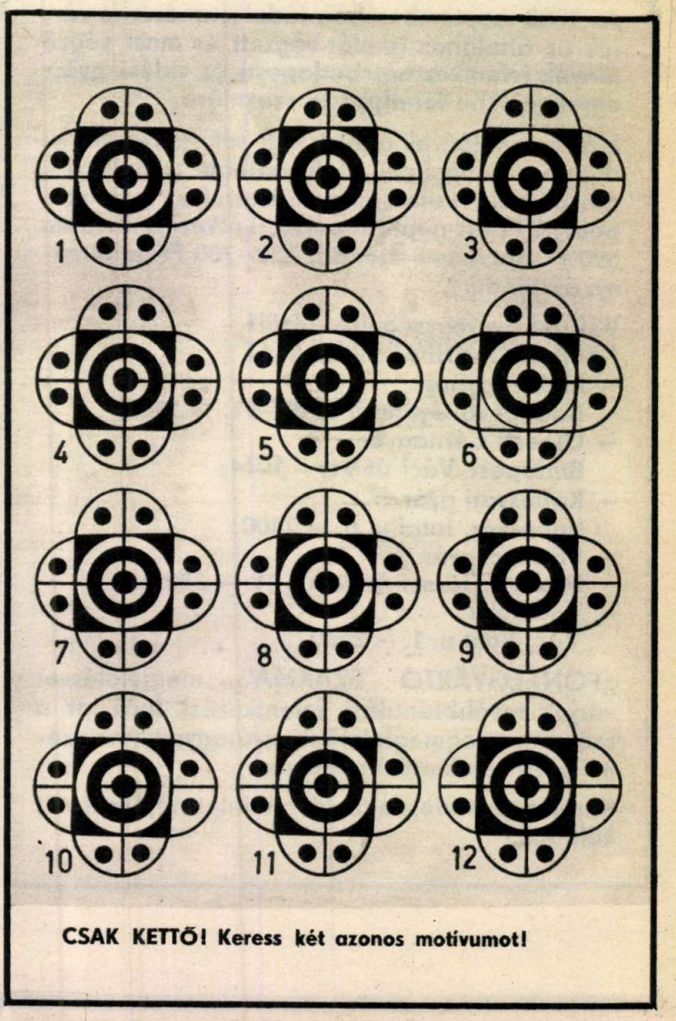

CSAK KETTŐ! Keress két azonos motívumot!

HOZZÁNK JÖSSZ? JÓL JÁRSZ!

Az 1983—84-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410 —620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal.

A szakmunkásvizsga után szövő munkakörben bérbesorolástól függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135

CSAK 3 ÉV SZORGALOM

s a jövedelmed havonta 3200—6000 Ft-ig mehet!

Az 1983 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény: díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 5 Ft-ért napi háromszori étkezés, havonta 500 Ft szociális ösztöndíj, 320—700 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Válassz gyáregységeink közül!
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
- **Lőrinci gyára**
  Budapest, Gyömrői út 85—91. — 1183;
- **Újpesti Cérnagyár**
  Budapest, Váci út 91. — 1044;
- **Kaposvári gyár**
  Kaposvár, Jutai u. 6. — 7400;
- **Miskolci gyár**
  Miskolc, József Attila u. 21. — 3527;
- **Váci gyár**
  Vác, Vám u. 1. — 2600.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

A LŐRINCI FONÓ

vár benneteket nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett lányok és fiúk!

Az 1983—1984-es tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves lányokat és fiúkat. Lányokat fonó, fiúkat textilgépszerelő, villanyszerelő, lakatos szakmákra szerződtetünk szakmunkástanulónak.

Felvételi vizsga nincs. A tanulóidő 3 év.

A tanulóidő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez segítséget nyújtanak.

Juttatásaink:

a fonó szakmunkástanulók részére: teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5 forint térítésért. Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére: kollégiumi elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha.

Ezen kívül megilleti a tanulót tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől függően) **350—750 Ft-ig,** valamint szociális ösztöndíj, havi **500 Ft** függetlenül a tanulmányi eredménytől. A többi szakmunkástanuló részére: ösztöndíj **500 Ft,** kollégiumi elhelyezés, napi 3 Ft-ért biztosítunk ebédet (az iskolai napokon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban).

A harmadik évben a fiúk és lányok részére jó tanulmányi eredmény elérése esetén **90%-os teljesítmény térítést fizetünk!**

Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után a fonó szakmában 2300—5500 Ft-ig, a többi szakmában bérbesorolási kategóriától függően alakul.

Kérésedre részletes tájékoztatónkat postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a továbbtanulási jelentkezési lapra kérjük írd rá, hogy fonó, textilgépszerelő vagy villanyszerelő, lakatos szakmára jelentkezel a PFV Lőrinci Gyárba.

A jelentkezési lapot a **PFV Lőrinci Gyár, személyzeti és oktatási osztálya, Budapest XVIII. Gyömrői út 85—91. — 1183** címre kell küldeni.

Jöjj hozzánk, várjuk a jelentkezésedet!

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat felveszünk az 1983–84-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

FELSŐ KORHATÁR: 15 ÉV. TANULÓIDŐ: 3 ÉV

TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ: 500 FT

TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJ: EREDMÉNYTŐL FÜGGŐEN 350–550 FT

ÖSZTÖNDÍJ-KIEGÉSZÍTÉS: 190 FT. TELJES ELLÁTÁS ÉS ELHELYEZÉS KOLLÉGIUMBAN HAVI 210 FT-ÉRT, TANKÖNYV ÉS MUNKARUHA DÍJMENTESEN. SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN A HAVI KERESETI LEHETŐSÉG 4000 FT-TÓL 4500 FT-IG.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától 16 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály Budapest, Lahner Gy. u. 30. 1046

Telefon: 693-111/115-ös mellék vagy 693-847.

FIÚK, LÁNYOK FIGYELEM!

Ha még nem döntöttél arról, hogy milyen szakmát tanulj, akkor fogadd meg a tanácsunkat, jelentkezz **TEXTILKIKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a **TEXTILFESTŐ** és **-KIKÉSZÍTŐ** szakmát egyaránt ajánljuk **LÁNYOKNAK** és **FIÚKNAK**; másik ágát, a **TEXTILNYOMÓ** szakmát csak **FIÚKNAK.**

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft, társadalmi ösztöndíja 450—500 Ft között van havonta. Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás Budapest egyik legszebb, legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás részben tanműhelyben, részben a vállalat gyáraiban történik. I. éves tanulóink 1500 Ft ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre — színes képekkel tarkított — részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztály
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. — 1036
Telefon: 687-834

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1983—84-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 8 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól 3 perc.

Fiatalok!

Jelentkezzetek

ZÖLDSÉG—GYÜMÖLCS élelmiszer eladói szakmára szakmunkástanulónak.

Általános iskolai végzettséggel felveszünk lányokat és fiúkat az 1983—84-es tanévre.

Felső korhatár 17 év. Képzési idő 3 év.

Tanulmányi eredménytől függően ösztöndíjat adunk az első és második tanévben. Harmadikban szakmunkásbérezés. Kedvezmények: munkaruha, étkezéstérítés, üdültetés. Budapesti és Pest megyei fiatalok jelentkezését várjuk. Vidékieknek kollégiumi elhelyezést biztosítunk. A kitöltött jelentkezési lapokat kérjük elküldeni a „Békés Glasz" Élelmiszerkereskedelmi Szakmunkásképző Iskolába (1091 Budapest, Ifjúmunkás u. 31.) vagy a Zöldért személyzeti és oktatási főosztályára (1453 Budapest IX., Nagyvásártelep Pf. 28.)

ZÖLDÉRT

Részletes felvilágosítás a 339-108-as telefonon adunk.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó

fonó-szövő szakmára lányokat, textilgépszerelő, lakatos és villanyszerelő szakmára fiúkat

szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1982–83-as tanévben fejezik be az általános iskolát. A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900–1120 Ft között van.

Az utolsó évben már teljesítménybér!

Szakmunkásvizsga után a lányok leányszállóban, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA

PATEX

személyzeti osztály
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502
Budapest, Pf. 43.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1983/84-es tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező **LÁNYOKAT fonó, szövő, kötő, FIÚKAT textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.**

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Tanulmányi idő 3 év.

Ösztöndíj: a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően, fonó- és szövőtanulónak 350—700 Ft, kötő- és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta. JUTTATÁSOK: vidéki fonó-, szövő- és kötőtanulóknak havi **500 Ft,** budapesti tanulóknak havi **450 Ft,** textilipari gépszerelő tanulóknak **250 Ft** vállalati ösztöndíjat fizetünk — a nyári szünidőre is.

Kollégiumi elhelyezését minden vidéki tanulónak biztosítjuk, teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.

Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyvet az iskola térítésmentesen biztosít.

Évente két alkalommal kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után a kereset **3500—4500 Ft.** Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk, havi **100—160 Ft-ért.**

Továbbtanulásra lehetőséget adunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban.

Érdeklődők részére üzemlátogatást biztosítunk.

CÍM:

PNYV Kelenföldi Textilgyár
személyzeti-oktatási osztály
Budapest XI.,
Budafoki út 111—113.
— 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

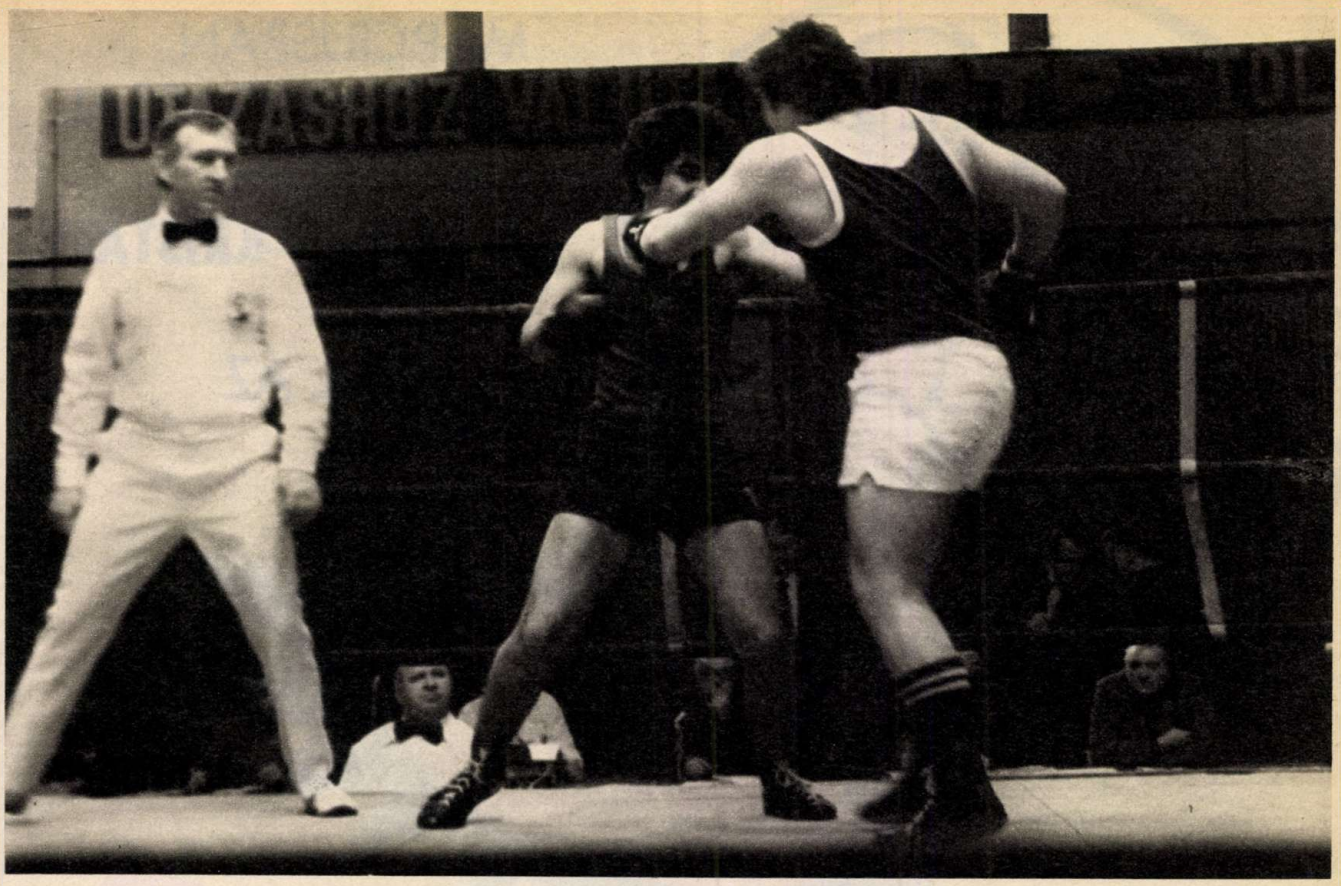

Kesztyűben és tőrrel

A tavaszi szünetben ismét megrendezik az ökölvívó és a vívó úttörőolimpia országos döntőjét. A két sportágban mintegy ezer gyerek vetélkedett a megyei és területi bajnokságokon az országos döntőbe jutásért. Ez ökölvívásban súlycsoportonként négy; vívásban fegyvernemenként (fiú tőr, lány tőr, kard) huszonhat-huszonhat bajnokjelöltnek sikerülhetett.

Az ökölvívók április 8-án és 9-én a salgótarjáni sportcsarnokban háromszor másfél perces menetekben mérkőznek az érmekért. Könnyen lehet, hogy a képünkön háttal álló *Árvai Bélának*, a fővárosi Kalászi úti általános iskolából többnyire nem lesz szüksége a teljes mérkőzésidőre. Nehézsúlyban versenyez, de egy pehelysúlyú gyorsaságával söpörte el vetélytársait a budapesti területi döntőn. *Báder János* (szemben), a budapesti Hernád utcai iskola reménysége nyolcvan másodpercig tudott ellenállni Béla rohamainak.

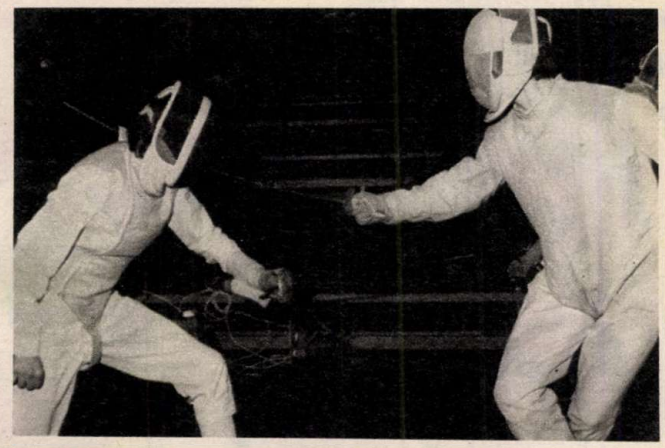

A vívókat — hagyományosan — Nagykanizsa látja vendégül április 6-án. (Közvetlenül a budapesti ifjúsági vívó VB után.) A MÁV NTE sportcsarnokában minden bizonnyal a válogatottság lehetősége is fokozza majd az izgalmakat. *Másnap ugyanis a döntőbe jutott versenyzőkből alakuló úttörő A- és B-válogatott a nemzetközi Fabik Kupán képviseli a magyar színeket.* E nemzetközi csapatverseny rangját jelzi, hogy bár ebben a formában csak másodszor rendezik meg; mégis már kilenc országból várnak gyerekeket. *Indul a kupavédő Dynamo Berlin, az osztrák Klagenfurt AC, az AZS Varsó együttese és rajtuk kívül jelezték részvételüket angol, jugoszláv, francia, NSZK-beli, olasz és román klubcsapatok is.*

A Tapolcán rendezett területi bajnokságot a fiú tőrvívók között a várpalotai *Dancsó András* (képünkön balról) nyerte.

— *Miután tavaly második lettem Nagykanizsán* — mondta — *egyre többen engem akarnak legyőzni.* — Ám a százhetvenöt centinél magasabb, lomhának tűnő, de jó ritmusérzékű, balkezes tőrözőt nehéz érvényes találati felületen megszúrni.

Kép és szöveg: V. P. G.

MÁRCIUSBAN
ÚJABB KIADÁSSAL
JELENTKEZIK
A PAJTÁS–KRISTÁLY,
A TÉMA
EZÚTTAL AZ

ÖNVÉDELEM

A TARTALOMBÓL:

Görbe Nóra, a filmezés,
meg a karate
Hogyan verekszik
Harsányi Gábor?
A sumótól az all style-ig
Önvédelmi játékok
Az angolspárga titka
Rejtvény

A legjobb rejtvényfejtők
részt vehetnek
a május 14-i Pajtás
önvédelmi-napon.

A fődíj:
utazás a moszkvai cselgán
világbajnokságra.

FÖLDES VILMOS:

Képtárban

– Végre saját kiállítása lesz rajzszakkörünknek a Galériában!

A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

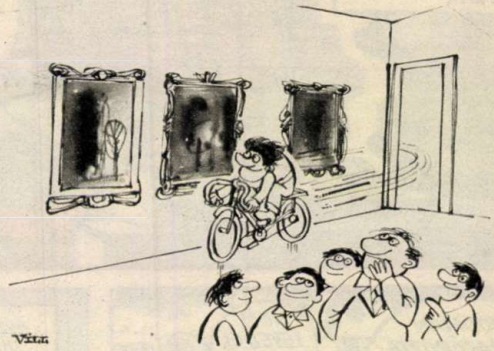

– Az összes képet szeretné megnézni...

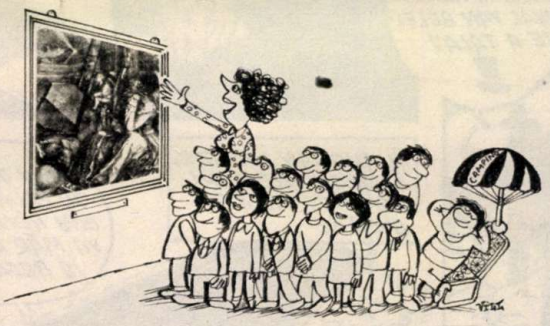

(– – –)

ALKALMI TÁRLAT

ÉRTÉKES KÉPEK KÖZÖTT

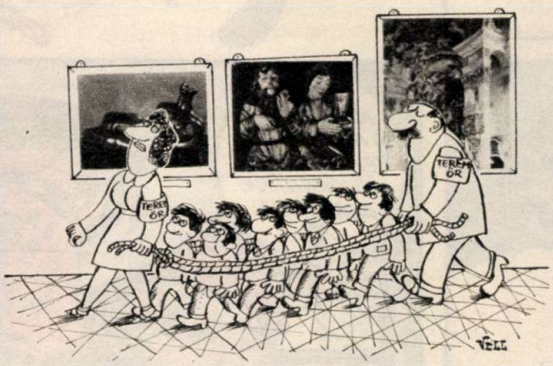

VÉRBELI MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

– Haszontalan kölyök, úgy akarsz elszökni, hogy ezt nem is láttad?!

ALASZKAI ARANYRÖGÖK 11

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

83 / 12

XXXVIII. ÉVF. • 1983. MÁRCIUS 24. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

KÖVETKEZŐ, **ÁPRILIS 14-én** MEGJELENŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

ÁPRILIS 12.
AZ ŰRHAJÓZÁS NAPJA.
HOGYAN IS KEZDŐDÖTT?
SZÁRNYA NŐTT AZ EMBERNEK.
KIK REPÜLTEK ELŐSZÖR?
LÉGI JÁRMŰVEK.

MÁRKUS MESTER EZERMESTER!
BEMUTATÓ A NÉPSZÍNHÁZBAN.
A BEAT-FŐNÖK PÓRUL JÁR.
GYŐZ AZ IGAZSÁG.
VAN, AKI CSAK PARANCSRA VÁR.

JÁTSSZ VELÜNK!
MINDENKI LABDA UTÁN FUT.
ORSZÁGOS, NAGY JÁTÉK.
IZMOS LESZEL, SZÉP ALAKÚ!

margó

KRÓNIKÁK

Nem tudom, észrevettétek-e: mostanában egyre többet emlékezünk. Tesszük ezt az emlékezés minden lehetséges módján: filmet, színdarabot nézünk, könyvet olvasunk az elmúlt időkről. S mert van mi újra és újra felcsigázza érdeklődésünket; azon kapjuk magunkat, hogy már megint többet beszélgetünk, vitatkozunk — úgymond — letűnt korokról.

Lám, mire kimondom, meg is akasztja a szó a nyelvem: letűntnek nevezhető-e vajon bármely kor, amely napjainkig elkísér? S vajon akad-e történelmünkben egyetlen nagy időszak is — legyen bár a honfoglalásról, Mátyás uralkodásáról, szabadságért vívott harcainkról szó —, amely ne zakatolna itt mai mindennapjainkban?

Az a kor meg, amelyről éppen manapság oly sok szó esik, nincs is olyan távol az időben. Résztvevői közül sokan még itt élnek közöttünk és emlékeznek. S élünk mi is. A hősök és áldozatok élete, munkája árán egy más korban élünk. Mi hallgatjuk őket és velük emlékezünk.

A kor amelyről ma oly sokat hallhatunk, Európa legvéresebbnek, leggyászosabbnak tartott korszaka, a második világháború ideje. Erről írt könyvet nemrégiben Bárczy János, Kádár Gyula, Simonffy András, Boldizsár Iván. Erről vallanak Sára Sándor Krónika című tévéfilmjének kamerája előtt a doni második magyar hadsereg katonái. Erről a korról — s a kor letörölhetetlen, vérünkbe ivódó, sorsunkat meghatározó szerepéről — szólt filmművészetünk máig utolérhetetlen alkotása, a Valahol Európában.

Néha úgy érzem, mintha már sok lenne az emlékezés, a visszaidézett fájdalom, s értelmetlen a megváltoztathatatlan újra ismételgetése.

Máskor meg azt gondolom: az effajta emlékezésekből soha nem lehet elég! Nem azért, mintha le tudnánk törölni egyetlen könnyet, visszaadhatnánk egyetlen fiút is, vigaszt találhatnánk milliók fájdalmára. Csakhogy ezek az emlékezések — tudatosan avagy öntudatlanul — önmagunkra ébresztenek. Saját mai életünkre vetnek fényt.

Akarva-akaratlanul történelmet írunk mindahányan. Ti is, a jól vagy kevésbé jól tanulók, lelkesek avagy munkátokért, a tanulásért nem lelkesedők, a napok történései felett elgondolkodók, s a mindennapokon értetlenkedve sodródók — krónikát írtok ti magatok is.

Olyan történelmet, amelyre egyszer majd emlékezni fognak, s amelyről tanulmányokat, könyveket írnak

Major Árvácska

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztő: BŐCS FERENC, SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

83.0797 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-19583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A SZABADSÁG NAPJA

„Késő éjszaka kaptuk a hivatalos jelentést, mely szerint Magyarország egész területe felszabadult a német iga alól! Egy pillanatra meg kell állnunk e hírnél. Történelmi pillanat ez: 400 év óta várva várt pillanat, amely a németek Magyarország feletti uralmának a végét jelenti." (Szabad Nép 1945. április 5.)

„A magyar kormány elhatározta, hogy április 4-ét, az ország felszabadulásának napját, nemzeti ünneppé nyilvánítja." (Szabad Nép 1945. ápr. 8.)

ROZSDÁS KÍSÉRTET

SOMOS ÁGNES ÍRÁSA

Napok óta halogatta, hogy megkeresse azt a régi, biztosan már sárgult és szakadt iratcsomót. Soha nem szeretett keresgélni. Sajnálta rá az időt. Ilyenkor úgy érezte, mintha a tárgyak összefognának ellene. Bujócskáznak és ő az örök hunyó, aki soha nem találja meg az akkor éppen fontosat.

Végre nekiveselkedett. Feltúrt minden dobozt, zsákot és fiókmélyét, takaros zsibvásár tornyosodott már körülötte, de az iratcsomót nem találta. Sírjon vagy nevessen? Az a vászonzsákocska maradt csak hátra, de azt hiába is nézi, abban úgy sincs, bele sem fér... Vagy mégis? Fel akarta kapni a zsákot, de valami ólomsúlyosan lehúzta. Türelmetlenül kiborította tartalmát a földre. Valami nagyot koppant a padlón.

Áh, ez csak egy vacak lakat! De még milyen vacak... Meghajlott kampófeje a testétől félrecsavarva, nyakatekerten meredezett. A kulcs sincs meg hozzá. Szórakozottan megpróbálta helyreigazítani, de nem sikerült. Már dühösen erőlködött. Tenyere bebarnult a rozsdától, de a lakat moccanatlan maradt. A ménkübe! Mit akar ettől az ormótlan vasdarabtól?

Elindult, hogy a szemétre hajítja, de a lakat megcsikordult a keze között. Alig észrevehető hang volt, mégis beléhasított. Hol hallotta már ezt és mikor?

A másodperc töredéke volt csupán, de már tudta: ez az a bizonyos lakat! Ezt nézte, bűvölte annyi héten át... Ezt rejtette a kabátja ujjába — hadizsákmányként —, amikor eljöttek onnan. Eljöttek? Feljöttek! Mint a fuldokló, amikor ereje végső megfeszítésével a felszínre dobja magát...

Amikor a mamával először bebújtak abba a pinceodúba, azt képzelte — mert így akarta képzelni! —, hogy ez is csak olyan játék, mint régen. Abban a nagy bérházban, ahol azelőtt laktak, mindig a harcsabajszú házmester elől szaladt le a pincébe a többi gyerekkel együtt. A farakások mögött hiába kereste őket. De ott már nincs se ház, se pince. Mama mondta, hogy talán a házmesterből sincs már semmi. Itt most nem a harcsabajszú kiabál. Itt most csak a repülőknek meg a bombáknak szabad vijjogniuk. Lehet, hogy holnapra ebből a házból, ebből a pincéből és belőlük se lesz semmi?

Pincemenedékük szűk volt és levegőtlen. Egy hatalmas láda terpeszkedett benne, súlyos vaspántján tekintélyt parancsoló, címeres, fennhéjázó lakattal. Erre a ládára dobáltak kabátokat, pokrócokat, ezen kuporogtak éjjelente, egymáshoz bújva.

— Maguk az újonnan jött kibombázottak? — köszönt be egyik nap egy magányos öreg néni, szomszéd pincelakó.

Mama rábólintott. Igen, kibombázottak, akiknek semmijük sem maradt. Sok a légitámadás, már nem lehet eljutni a rokonokhoz...

— Ez a háziúrék pincéje volt — mondta a néni. — A kislányuk éppen annyi idős lehet, mint ez a csöppség. Még nem is volt közel a front, de ők már gyorsan kiszaladtak Svájcba, még a nevelőnőt is magukkal vitték... Várj csak, kicsi lány! Van itt neked valami, amit itthagytak, mert nem fért már fel a kocsira!

A néni pincéjének szénporos földjén selyemfürtű baba üldögélt, gyerekkézhez méretezett írógépnek támaszkodva.

— Vidd el, játsszál ezekkel — mondta a néni.

Magához szorította új kincsét, a néni meg elindult az udvari csaphoz, egy vödör vízért.

Soha nem jött vissza. Csak hozták. Egy kóbor repesz a homlokán találta el. A vödör elgurult, a víz tócsává ömlött.

Ült a láda tetején és a babát babusgatta. A miniatűr írógéphez sokáig nyúlni sem mert. Azt sem tudta, micsoda. Valami ördöngös, százkarú masinának tartotta. Mama magyarázta el, hogy ezek itt a betűk, itt fűzik bele a papírt, ezen írják a meséket, meg az iskoláskönyveket, amikből egyszer — majd, ha újra csend, béke és nyugalom lesz — ő is tanulhat...

A pincemély napjaiból hetek lettek. Nyulóssá és megfoghatatlanná vált az idő. A láda is mintha keményebben törné a derekát. Vagy csak a csontjai állnak ki jobban? A térde mindig kék-lila foltos volt, mert az a behemót lakat útjában állt, folyton nekiütközött, amikor a ládára felkapaszkodott.

Órákig farkasszemet nézett a lakattal — és gyűlölte. Úgy érezte, hogy őt is vasra verve tartja. Ha letörhetné...! Ha megtudhatná, hogy mit őriz olyan pökhendien...! Jó volt az ilyesmin gondolkozni, mert közben nem figyelte, milyen hangos korgással jajgat egyre éhesebb és üresebb gyomra.

— Nézzük meg, mi van a ládában! — mondogatta, de a mama a fejét csóválta, tettetett haraggal.

— A láda valakié, aki itthagyta. Talán a háziúré, nem tudom. De ami nem a miénk, ahhoz nem szabad nyúlnunk!

— Ami a miénk volt, azt mind elvitte a bomba. Semmink sincs! Neki miért volt szabad a máséhoz nyúlni? — kérdezte dühösen. — Nézzük meg, mi van a ládában!

Mama felcsattant, aztán hirtelen magához szorította, alig kapott levegőt. Hallotta, hogy a mama gyomra is nagyot mordult, az övé meg ráfelelt. Nevetni kezdtek, fuldokolva, a könnyük közben ömlött.

Ettől kezdve nem beszélt a ládáról, csak a lakatot bűvölte — hátha lepattan magától. Álmában hatalmas lakatokkal viaskodott, mert kígyóként tekeredtek rá, s verejtékben úszva ébredt a láda tetején.

Már nem volt szinte semmi ennivalójuk. Pénzük, cserélhető értékük sem. Néha egy-egy pinceszomszéd megsajnálta, adott neki egy tál levest, néhány szem kekszet, egy tányér zsírtalan babfőzeléket. Amit kapott, „hazavitte" a saját odújukba, hogy a mamával megossza. De ő soha nem volt éhes! Azt bizonygatta, hogy biztosan valamivel elcsapta a hasát. És ő elhitte neki...

Néha nappal sem kászálódtak le ládavackukról. Ha jöttek megnézni, hogy élnek-e még, mondták, hogy persze... Meséket találtak ki. Azokat falták. És aludtak, hogy ne tudjanak semmiről.

Ami ezután következett, arra csak homályosan emlékszik. A reménytelenség lebegéséből, a nemlét széléről rángatta vissza az életbe a hír: „Jönnek! Már itt vannak a szomszéd utcában! Már nem tarthat soká..."

Valamennyien a pinceajtóban szorongtak. Vártak.

Várták, hogy visszakapják az életüket.

Napokkal később, amikor már a rokonoknál laktak, visszamentek a mamával abba a pincébe. Ő kérte, mert a szabadság mámoros mehetnékjében ottfelejtették a selyemfürtű, szénportól maszatos babát.

Pinceodújuk körül nagy volt a nyüzsgés, kiabálás.

— Mi történik itt? — kérdezte a mama, amikor látta, hogy valaki a láda vaspántját feszegeti.

— Maguké ez a láda? — kérdezték vissza vadidegen emberek.

— Nem! És nem is nyúltunk hozzá...

Ekkor lepattant a lakat, s feltárult a láda hatalmas torka. Az emberek egy percre visszahőköltek a látványtól. Liszteszsákok, cukrosdobozok, konzervek, befőttek, szalámirudak, tábla csokoládék sorakoztak, ésszel fel nem fogható gazdagságban.

— Maguk meg sem nézték, hogy mi van benne? Maguk normálisak? — kérdezte a pántot lefeszítő férfi, de a tömeg félresodorta, mindenki odafurakodni igyekezett, hogy kimarkoljon valamit a ládából.

Nem tudtak válaszolni.

Az egyik asszony kiejtett a kezéből egy doboz kockacukrot, s a nagy kapkodásban észre sem vette. Lehajolt, felemelte és a mama kezébe nyomta.

Ekkor vette észre a lakatot! Meghajlott kampófeje a testétől félrecsavarva, nyakatekerten meredezett. Nem kérdezett semmit. Körülötte meghalt a világ. Csak a lakatot látta! Csak azt érezte, hogy vége a lakat hatalmának! Letörték és már soha nem zárhat el semmit!

Felkapta és gyorsan a kabátja ujjába rejtette. Ez már az övé, az ő örökös foglya! Hiába súlyos, hiába van rajta az a címeres dísz, hiába nyikorog-csikorog kínjában — most elviszi, eldugja, elássa, ízekre szaggatja . . .

Évtizedek teltek el, s most újra itt van a tenyerén a rozsdás lakat. Hogyan tudta ennyi időn át megőrizni — maga sem értette.

Egyetlen lendületes mozdulat, s a lakat máris a szemétláda mélyén volt.

Nagyot sóhajtott. Örökre leszámolt vele!

— Anya, mit művelsz? — robbant be az ajtón lakli fia.

— Eltűntettem egy kísértetnek is nevetséges holmit! — felelte. — Na gyere, megteritek. Hívd apádat is! Vacsorázunk!

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

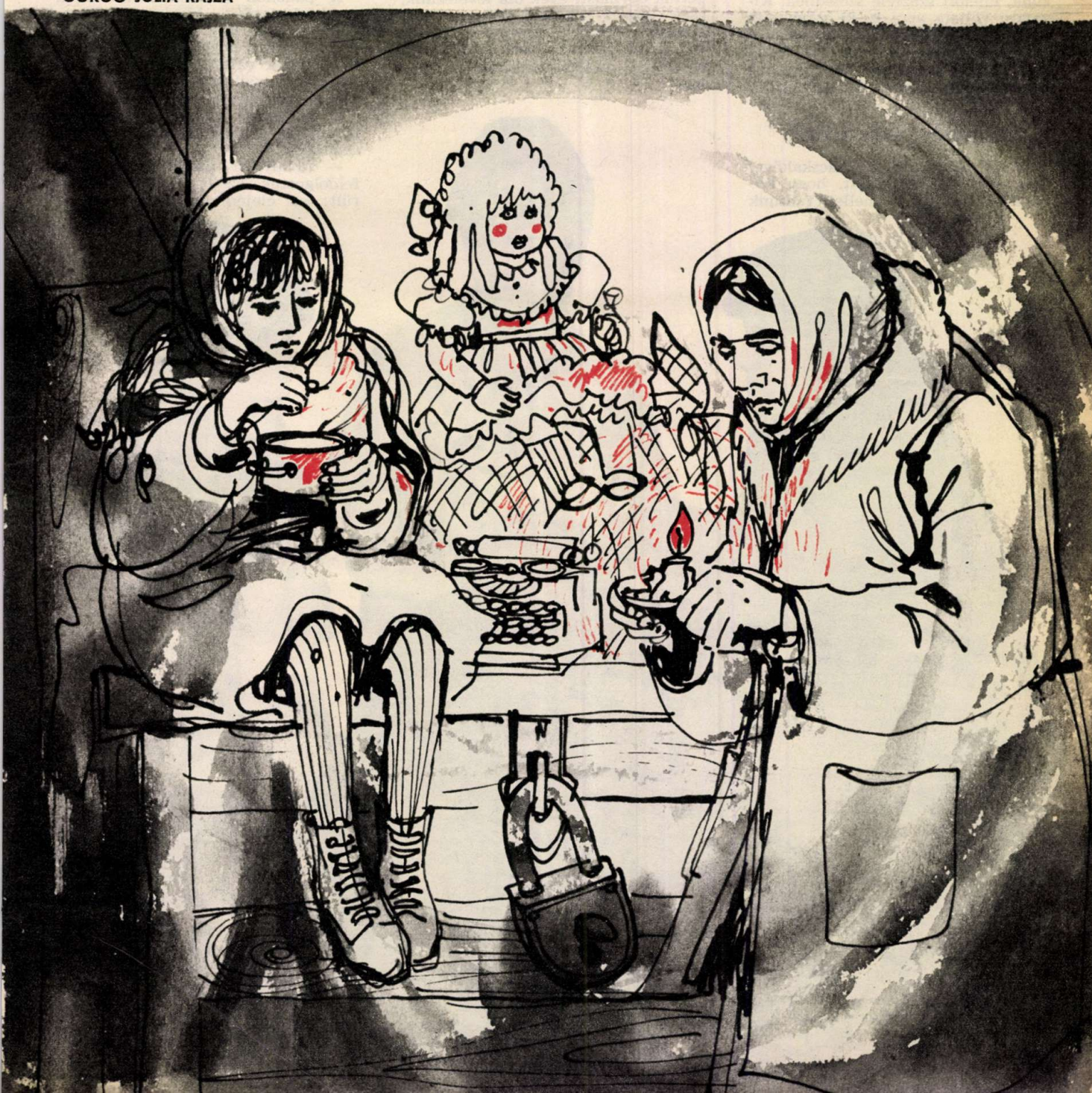

Mindszent. Ugye, ismerősen cseng nektek is a név? Aligha van még egy helység, amely gyakrabban szerepelne lapunkban: a falubeli úttörő riporterek írásai rendre jelennek meg Levélbontónkban. A község büszke is rájuk: az ország általuk hall legtöbbet Mindszentről, a helyi iskola életéről. Szerkesztőségünkben a nevük fogalommá vált. Ha olyan levél érkezik hozzánk, amelyet a mindszenti Riporter őrs adott postára, már tudjuk: érdekes, gondosan fogalmazott tudósítást kaptunk, amelyet akár olvasatlanul is betehetnénk a lapba. Izgatott a dolog: hogyan lehet ennyi tehetséges gyereket összegyűjteni egyetlen faluban? Az őrs tagjai nyolcadikosok, itt az ideje, gondoltam, hogy személyesen is találkozzunk, mielőtt százfelé szélednek. Kíváncsi voltam arra is, ki a névtelenül háttérbe húzódó pedagógus. A levelekben ugyanis soha nem adott hírt magáról, mégis ott éreztük minden mindszenti írás sorában.

Kompon érkeztünk

Ahogy rátértünk a macskaköves útra, ami úgy zötyögött, hogy kocsinkkal csak az út mellett tudtunk haladni, felötlött bennünk: biztosan nem jófelé megyünk! Akkor lepődtünk meg igazán, amikor a macskakő is elfogyott. Út sehol és előttünk a Tisza! A túloldalról közeledő komp láttán aztán megnyugodtunk. A hajósok ráérős mozdulatokkal kötöttek ki, éreztük: a nagyvárosi nyüzsgéshez, zajhoz szokott idegeinket át kell hangolni az itteni emberek lassúbb tempójára. Jólesett a csend. Megérkezésünkkor vendéglátóink nevetve kapták fel fejüket: kompon jöttetek? Hiszen Szentes felé sokkal jobb az út!

Csoda tudja miért, nem sajnáltuk a romantikus kitérőt.

Az iskola ajtajában már várt bennünket két lány, majd bent az irodalom-teremben — ez az őrs „rezidenciája" — a többiekkel is megismerkedhettünk. Fürkésztük, nézegettük egymást: évek óta levelezünk, csak éppen sohasem álltunk még szemtől szemben. Ilyennek képzeltem a mindszenti riportereket: talpraesett, érdeklődő tekintetű lányoknak.

A padokon kikészítve vártak a szakköri naplók. Meglepve láttam viszont saját leveleimet, nem gondoltam volna, hogy ilyen nagy becsben tartják válaszunkat. A tucatnyi kötet azt sugallta: komoly múltra tekint vissza az őrs.

— *Tudjátok, hogy kezdődött?* — fordultam a mellettem álló Szajkó Csillához.

— Tavaly, a tizedik évfordulóra feldolgoztuk az őrs múltját. Kiderült: az elején még csak egy-két

gyerek levelezett a Pajtással, de ahogy sorra jelentek meg az írások, mind többen kaptak kedvet a tudósítói munkára. Így alakult meg 1972-ben a Riporter őrs. Az akkori tagok részt vettek a „Hazánk tíz gyöngyszeme" elnevezésű országos pályázaton; s Csornán és Veszprémben is sikert arattunk a riporter vetélkedőkön. Most hatan indultak az „Alkotó ember" pályázaton, életrajzokat dolgoztak fel. A tízéves évfordulóra összehívtuk a régi szakköri tagokat. Kaptunk egy nagy tortát, amit — régi és új riporterek — közösen faltunk fel.

— A nővérem is riporterkedett — lépett mellénk Gyapjas Tímea. — Én még elsős voltam, amikor elküldte fényképemet a Pajtás családi albumába, és írt is rólam. Ez megjelent a lapban — mutatja a falon a hajdani kislány fotóját —, s már ekkor elhatároztam: én is tagja leszek a Riporter őrsnek.

És már körülöttem sorakoztak valamennyien, látszott szemükből, mindenkinek van mondanivalója.

— Iskolánkban — a Központi Általános Iskolában — havonta, kéthavonta jelenik meg a Szócső, amelyet mi írunk, szerkesztünk — mutatja be az őrs tevékenységét Korom Erzsike. — Fontos munkánk a Pajtás tudósítása, a kapott feladatokra mindig nagy kedvvel válaszolunk. Kapcsolatban vagyunk a Kincskereső vel is, évente többször tartunk Kincskereső órákat, ahol feldolgozzuk a lapban megjelent alkotásokat. Nemrég egy humoros összeállítást készítettünk, ezen a tanárok is jól szórakoztak.

Nem könnyű

Meglepett a felsorolás, nem gondoltam, hogy egy riporter őrsnek ennyi dolga van. Megtudtam, nem könnyű bejutni a szakkörbe! Több fordulós helyesírási vetélkedőn kell részt venni, fogalmazást írni. Csányi Éva és Tóth Tibi úgy került be az őrsbe, hogy rengeteg képrejtvényt és képverset készített.

— A négy évi riporteri munkával sokat gazdagodott a szókincsünk, a kifejezőkészségünk. A helyesírás és a külalak pedig Ida néni „vesszőparipái" közé tartozik, ezért ezt nagyon szigorúan ellenőrzi — mondta a tanárnőre tekintve Nagy Zsuzsa.

— Mindig nagy boldogság, ha meglátjuk a nevünket nyomtatásban — lelkesedett Purgel Beáta. — Ha egy számban megjelenik valakinek a tudósítása, az egész iskola a Pajtást bújja!

Riporterek nevelője

A szakkör vezetője, dr. Csihás Gáborné magyar szakos tanárnő ritkán szólt közbe a beszélgetés során. Szemüvege mögül nem kis büszkeséggel figyelte neveltjeit.

— Gyakran hallottam ittlétünk során az újságírói műfajok említését. Riporteri ismereteket is tanulnak az őrs tagjai?

— Attól függően, hogy az adott cikkhez milyen műfajú írásra van szükség, áttanulmányozzuk, mi is a riport, az interjú, hogyan kell képaláírást írni vagy portrét készíteni.

Ida néni a csapatot ötödikben válogatta össze, de már tíz éve szervezi, lelkesíti a gyerekeket. Ő a szakkör életben tartója.

A terembe visszasereglő diákoktól azt kérdeztem: gondol-e valaki arra, hogy újságíró legyen? Hallgatás volt a válasz. Tanárnak, orvosnak, építésznek készülnek. Én mégse csodálkoznék, ha valamelyikőjüket erre a pályára sodorná az élet.

V. Sólyom Erzsébet

Fotó: Wagner Margit

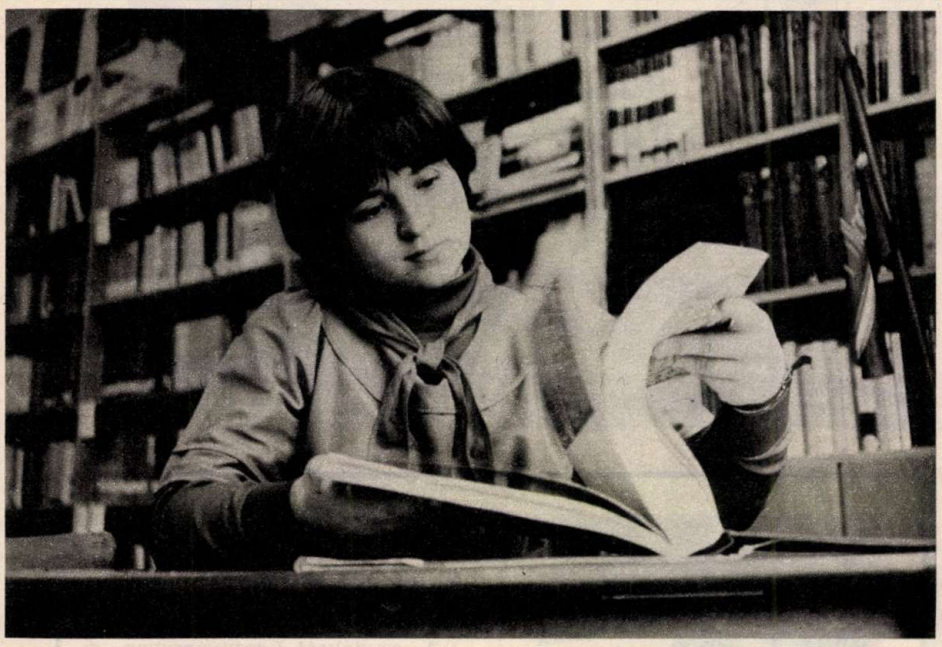

Marton Edit: az egyik vetélkedőn nyertük a Magyar Néprajzi Lexikont.

Az iskolaújságot maguk a riporterek hordják szét a faluban

Mindszenti szerkesztőtársak

ZSIBONGÓ

TÜSKE

Sorban állunk.

Sok nagy ember, nagy szatyrokkal; köztük egy gyerek még nagyobbal. A pulthoz érve a nagyok mondják kívánságaikat. Odaér a gyerek, mondaná ő is.

– Öcsi, mit sietsz? Te ráérsz. Állj hátrább!

A hang fölényes, bántó és meghökkentő. És nem ritka. Pedig idő-ügyben sajnos, nincs különbség kicsi és nagy között, a gyerek sem ér jobban rá, mint az a másik. Az a felnőtt.

(Major)

IRÁNY A TENGER!

Mindenki a fedélzetre! Egy mélytengeri kutatóhajó nemzetközi legénységének segítésére hívunk benneteket. A kutatóhajó, amelynek legénységével 1983. március 28-án a Barangoló Dominó című rádióműsorban találkozhattok (Kossuth Rádió 15.28, ismétlés Kossuth Rádió április 1. 10.05) hallatlanul érdekes leletekre bukkant csaknem ötezer méter mélységben a tenger szintje alatt.

Vajon hogyan lehetne felszínre hozni a kincseket? Erre várunk ötleteket, megoldásokat. Akinek kedve és ötlete van, az keresse a megoldást és írja meg vagy rajzolja le és küldje el a címünkre (Magyar Rádió, Barangoló Dominó, Budapest, Bródy S. u. 5—7. — 1800).

A legjobb pályamunkákat búvárfelszereléssel és más jutalmakkal díjazzuk, és a legügyesebb, legötletesebb gyerekeket meghívjuk a stúdióba. A pályázat eredményhirdetésére 1983. május 23-án a stúdióban kerül sor.

AZ ÉN PORTRÉM

„Verebes Máriának hívnak. Hatodik osztályba járok. A szlovák nemzetiségű Piliscséven születtem és itt is élek. A falu nem sok mindenről híres, de asszonykórusáról már biztosan hallottatok ti is. Két éve, több iskolatársammal együtt felléphettünk önálló estjeiken. Az év elején elvittek egy rádiófelvételre is, ahol a „Jár a bíró a faluban...” című dalt adtam elő. Utólag csodálkoztam magamon, egyáltalán nem izgultam. Különben már óvodás korom óta énekelek. Amit az énekórán tanulunk, azt otthon játékzongorámon szoktam eljátszani, csak úgy hallás után. Reggel, ha felkelek, vagy estefelé gyakran veszem elő kedvenc játékszeremet. Igaz, bátyám néha rám szól, ha zavarom a tanulásban. Jövőre bejárok a dorogi zeneiskolába. Apu ígért egy igazi zongorát is...”

TANTEREMAVATÁS NYÍREGYHÁZÁN

Hátul, az alig látható szekrény üresség̈ével még árulkodik a nem régen történt költözködésről. Azért mégiscsak más egy szép tiszta tanteremben tanulni! — mondhatják a gyerekek. Az új iskola elfoglalásánál a szülők és a katonák is segítettek a költözködésben.

ÜZENET A MARSRÓL...?

A csudákat! Leninvárosban a távírászok szobájában nem a távoli, ismeretlen világ lakóinak üzenete olvasható a falon. H, A, G, 112... a jelek hívószámok, amelyeket már a a legkisebb távírászók is ismernek. A rádióamatőrök világtérképe előtt mindig gyakorolnak néhányan, készülnek a különféle versenyekre.

BEKAPLAK!

Nem kell félni: a róka is, a madár is kitömött példány. S mint azt a gyerekek arca mutatja, játék az ijesztgetés is: hamm, bekaplak...

EGY KÉP – EGY MONDAT

Segítsen már valaki!

GYEREKEK FŐZŐKANÁLLAL

A Magyar Konyha és a Pajtás közösen hirdetett pályázatot. Eddig több, mint száz levél érkezett. A sok jó recept alapján, úgy tűnik, valóra válthatjuk tervünket, s a jövő évben megjelentethetünk egy gyerekek receptjeit tartalmazó szakácskönyvet. Azért, hogy még több gyereknek adjunk lehetőséget a könyvben való szereplésre, meghosszabbítjuk a pályázati határidőt május 20-ig.

Továbbra is várjuk saját magatok által kitalált és kipróbált ételek leírását. Ne csak édességeket készítsetek, kísérletezzetek húsokból, szárnyasokból, zöldségekből, gyümölcsökből álló ételekkel is. Próbálkozzatok levesek, főzelékek, saláták készítésével.

Az eddig beérkezett receptek közül a legjobbakat a Magyar Konyha következő számaiban folyamatosan közöljük. A májusi számban a következő tíz pályázó receptjeit olvashatjátok:

Göndöcs Ágnes, 13 éves, Marcali; Hegedűs Margit, 16 éves, Baja; Hermann Alexandra, 11 éves, Nagyatád; Juhász Erzsébet, 14 éves, Vindornyaszőlős; Kacsó Andrea, 16 éves, Budapest; Kiss Zsuzsanna, 12 éves, Felsőszentiván; Palkó Magdolna, 13 éves, Sarkad; Sőrés László, 14 éves, Nyíregyháza; Spiegel Árpád, 12 éves, Siklós; Tanczár Orsolya, 15 éves, Hinaj, Ungvári járás, Szovjetunió.

A 100 forint jutalmat mindenkinek postán küldjük el.

Az újabb pályázók kedvéért megismételjük címünket: „Gyerekek főzőkanállal" Magyar Konyha szerkesztősége, Budapest, Pf.: 119. — 1442

TÁNC-UTÁNPÓTLÁS

Nincs gond az utánpótlással Körmenden. A tizenöt éves fennállását ünneplő tánccsoportba úttörők is járnak: a Várkerti Általános Iskola táncosai mindenütt nagy sikerrel szerepelnek.

RESZKESS KAPUS!

Kézilabdában a fegyelmezett védekezés — alapkövetelmény. Elég csak egy pillanatnyi figyelmetlenség, „rövidzárlat" és a támadó kezéből már süvít a labda a kapu felé. Mit tehet ilyenkor a derék kapuvédő? Békésen kotorja ki a labdát a hálóból vagy villámló szemekkel „veri" a hibázó társakat.

ZSIBONGÓ

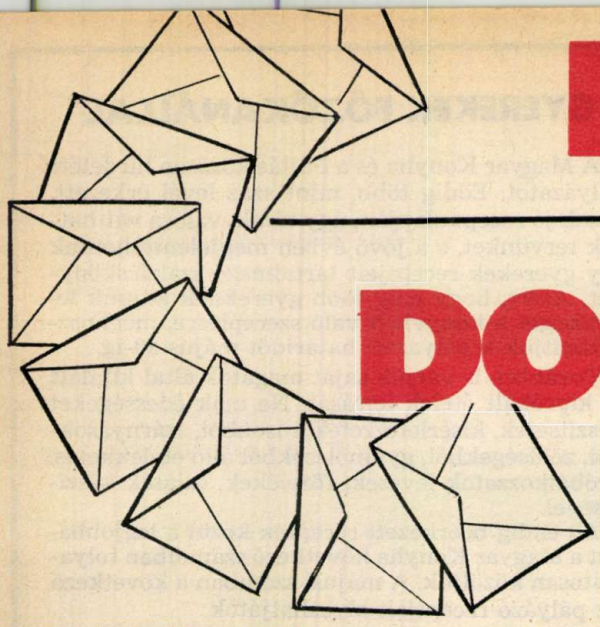

BIZALOM DOKTORNŐ

DR. LUX ELVIRA PSZICHOLÓGUS ROVATA

REMÉNY; ÉRZEM MÁR — Ez a két levélírónk azon kesereg, hogy 13 illetve 14 éves koruk ellenére még nem menstruálnak, illetve nagyon fejletlen az alakjuk. Minden egyes ember más ütemben fejlődik, hiszen mindenki csak rá jellemző tulajdonságok együttesével rendelkezik. Az átlagos fejlettségi szint is csak átlagos és nem törvényszerű, egyéni eltérések minden irányban lehetségesek. Mindketten érett, felnőtt nők lesztek néhány év múlva, éppen úgy, mint azok, akik esetleg már 12 éves korukban menstruáltak. Kérdezzétek meg az édesanyátokat, valószínűleg idősebb volt az első menstruáció idején, mint ti most. A fejletlenség éppen úgy nem szégyen, mint például a túl kicsi láb. A társak gúnyolódása pedig azt jelzi, hogy a testi fejlettségük nem járt együtt szellemi, lelki fejlődésükkel!

K. H. — „Lehet, hogy amit most írok, azért ki tetszik nevetni. De ez igen sok barátnőmnek is gondot okoz. Azt szeretnénk tudni pontosan, hogy egy lány mitől lesz terhes?" — írja olvasónk. A terhesség akkor jön létre, ha érett petesejt érett ondósejttel egyesül. Biztosan tanultad már ezt a biológiaórán.

TIGRIS — A te korodban nagyon helytelen nemi életet élni! Sem érzelmileg, sem fizikailag nem vagy elég felnőtt a testi szerelemhez, nem beszélve az esetleg bekövetkező terhességről. 15 éves korban még az sem megoldás, hogy majd akkor elvesz feleségül a fiúd! Először nektek kéne felnőni egy kicsit, legalábbis érzelmileg és felelősségtudatban, és csak azután kéne szülővé válnotok. Képzeld el, milyen férj, milyen apa lenne ez a fiú, aki érzelmileg zsarol azért, hogy fellobbanó vágyait kielégítsd, figyelmen kívül hagyva azt, hogy te mit szeretnél. Lehet, hogy nagyon szereted ezt a fiút, de hogy ő is úgy szeret-e téged, arról nem vagyok meggyőződve.

MIT TEHETEK ELLENE? — Szemtelen öcséd magaviselete ellen szeretnél valamit tenni. Úgy tűnik, elsősorban azért, mert ha az öcsi felmérgesíti az anyukádat, ő nem enged el téged moziba. Anyukádnak igen nehéz helyzete van, két gyereket nem könnyű egyedül felnevelni és főleg egy fiút nehéz apa nélkül nevelni. Módszeréből valószínűleg a következetesség hiányzik, mert ennek következtében szoktak a gyerekek szemtelenül követelődzni. Próbáld megérteni anyukád helyzetét és legalább te ne viselkedj úgy, mint az öcskös. A jó példa is nevelő hatású.

ÉRTSETEK MEG!; ATTILA ÉS ÉN — Ismét két hasonló probléma. Egy 13 illetve egy 14 éves kislány, akik szülei szerint: egy lány még 5—6 év múlva is ráér fiúzni, addig tanuljon, ne csavarogjon, ne táncoljon, ne csókolózzon. 13—14 éves korban még szerintem is korai az együttjárás, a csókolózás. Ha nem is 5—6, de 2—3 évet még nyugodtan várhatnátok vele. Sajnos, egyre fiatalabb korban kezditek az együtt járást, ez például azért is baj, mert a kettesben, szigorú hűségben együtt járó pároknak nincs idejük, módjuk arra, hogy barátokat szerezzenek, hogy tágítsák ismeretségi körüket, hogy keressék a legmegfelelőbb partnert. A kamaszkor elsősorban a barátkozás ideje kellene hogy legyen. Aki pedig a szüleivel őszinte kapcsolatot alakít ki, annak biztosan engednek szülei szigorú elveikből szerelmes gyermekük kedvéért. Öngyilkosságra gondolni butaság, mert akkor aztán tényleg nem lesz részed szép, harmonikus, „engedélyezett" szerelemben! Azzal nem értek egyet, hogy a szülők moziba, színházba sem engedik el gyereküket, aki ráadásul tanár akar lenni. Tanulni nemcsak az iskolában lehet!

SZERETNÉK ÉN IS VALAKIT SZERETNI! — 14 évesen még nem késtél le semmiről. Nem azért szoktunk járni valakivel, mert már mindenkinek van fiúja. Azzal járunk együtt, aki tetszik nekünk, akit megszeretünk, nem pedig azzal a fiúval, aki „vállalkozik" az együtt járásra. Valószínűleg túl sóvár szemmel nézed a fiúkat, ezért nem akar járni veled egy sem.

ÉN VAGY Ő? — Leveledből nem derül ki, hogy Jóska valóban más lány felé kacsintgatna. Amit a barátok mesélnek, az nem biztos, hogy igaz, neked csak arra kell válaszolnod, amit Jóska mond neked, nem

pedig arra, amit a barátja mondott. 14 éves korban nem szükségszerű a csókolózás, ha úgy érzed, hogy még várni szeretnél vele, akkor sem fogsz „lemaradni". Ha emiatt akarna szakítani veled, nem érdemes visszatartani, hadd menjen, mert akkor nem szeret téged.

SZOMORÚ MYLADY — Ha már az osztálytársaitok észrevettek valamit és csúfolódnak, akkor ez jelent valamit. 11 évesen azért kicsit korai lenne az együtt járás. Ha még nyolcadikban is tetszetek egymásnak, akkorra talán majd bátrabb lesz az a fiú is. Addig meg úgy sincs mit tenni!

ÉRDEMES SZERETNI? — Nem azért szeretünk valakit, mert érdemes. Ha szeretünk valakit, akkor nincs helye ennek a kérdésnek. Te azt kérdezed, hogy érdemes-e szeretned azt a fiút, akivel jársz, aki szeret téged, akivel jól megértitek egymást, illetve, hogy érdemes-e szeretni azt a másik fiút, aki egy táncon kívül tudomást sem vesz róla. Ha ez így felmerül benned, azt jelenti, hogy nem szereted azt a fiút, akivel jársz, csak a kor divatja szerint neked is feltétlenül járnod kell valakivel. Zsolt, a másik fiú, az elérhetetlen ábrándlovag számodra. Én a helyedben nem járnék senkivel, amíg nem találnék olyan fiút, akivel kapcsolatban nem merül fel az a kétely, hogy talán mégse szeretem, mégse „érdemes" szeretnem, és addig dédelgetném magamban a reménytelen kamasz-szerelmet.

7. OSZTÁLY — Arról panaszkodtok, hogy van egy kedves, helyes osztálytársnőtök, akivel senki sem barátkozik, mert rossz szaga van, naftalin- és izzadságszaga. A naftalin ellen semmit sem lehet tenni, nagyon sok időre van szükség, míg kiszellőzik a ruhából. A mosdatlanságon lehetne segíteni, aki leginkább jóban van vele, az próbálja meg rábeszélni őt a tisztálkodásra. Semmiképp se legyen ennek osztályküldöttség jellege, inkább véletlenszerűen adja tudtára valamelyikőtök az illetőnek egy spontán beszélgetésben.

JÓ BARÁTOK — Két jó barát számol be harmadik társuk világfájdalmáról. Nagyon rendes tőletek, hogy aggódtok a barátotokért, de azt hiszem az aggodalmatok túlzott. A reménytelen szerelem, az ábrándozás, a magnózás, a versírás mind a kamaszkor tartozéka. És ha nem Kinga miatt, akkor egy másik lány miatt tenné ezt. De ne hagyjátok egészen magára ezután sem, érezze, hogy ezentúl is számíthat a barátságotokra. Ha nem túl szemérmes természetű, adjatok neki lehetőséget, hogy minél többet beszélhessen nektek a bánatáról. Arra is próbáljátok meg rávenni, hogy a tanulást ne hanyagolja el, mert magára haragítja a szüleit, nem találkozhat a barátaival, és főképp romlik az eredménye, ami nyolcadikban veszélyes lehet. Próbáljatok meg együtt tanulni, ha erre lehetőségetek van. Ne engedjétek tanulás közben ábrándozni, az egyes tantárgyak közt azonban mindig tartsatok egy kis szünetet, amíg mondjuk háromszor elsóhajthatja Kinga nevét.

Nagyon megörültem ennek a kedves, féltő, igazi barátságnak, ami leveletekből kicseng. Minden kamasznak ilyen barátokat, ilyen barátságokat kívánok!

HOSSZÚ, FORRÓ NYÁR; B. J.; REMÉNYTELEN SZERELEM; EGY REMÉNYKEDŐ LÁNY — A kamaszlányoknál igen gyakori jelenség, hogy szerelmük (reménytelen szerelmük) tárgya egy népszerű színész vagy énekes, egy tanáruk vagy egy ismerős felnőtt férfi. Ez a plátói kamasz-szerelem klasszikus példája. Kicsit kínos, ha a tanár vagy az ismerős fiatalember észreveszi a rajongást, mert ez rendszerint zavarba hozza, nem tudja, hogyan viselkedjék, hogy meg ne bántsa a szerelmes kislány érzékenységét. A sztárok vagy küldenek autogramot vagy nem, de azért velük könnyebb a helyzet, mert ebben az esetben csak egyoldalú az ismeretség. Szeretni jó. Mind a négyőtöknek javaslom, hogy amíg valóságos kamaszfiú nem kerül érdeklődésetek kö-

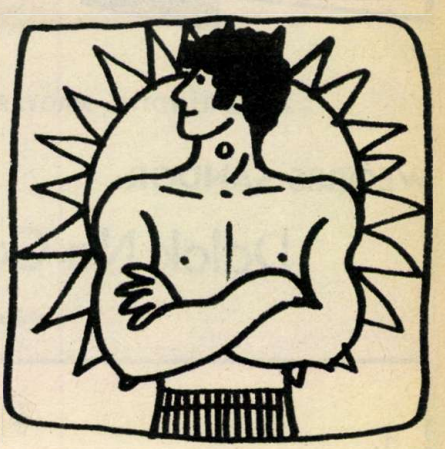

zéppontjába, imádhatjátok a tanárt, a színészt, azt az ismeretlen férfit. A szerelmeteket bevallani kínos és fölösleges dolog volna. Akkor se ajánlanám a vallomást, ha veletek egyidős fiúról lenne szó.

KÍVÁNCSI VAGYOK; MINI — Mini tampont szűz lányok is használhatnak. Keressétek a lakóhelyeteken levő illatszerboltban vagy gyógyszertárban. Tamponnal lehet úszni, de lehetőleg ne túl sokáig, ne túl hideg vízben, mert ilyenkor könnyebben meg lehet fázni. Az, hogy a fiúk nevetnek a tornaórán felmentést kérő lányokon, csak éretlenségüket bizonyítja. A menstruáció a felnőtt nővé érés első jele. A menstruáló kislány szervezete lassanként megérik arra, hogy egyszer anya legyen. A fiúk 13—14 éves korban nemileg is, szellemileg is éretlenebbek a lányoknál, ezért nevetgélnek a menstruáló lányokon. És talán kicsit irigylik is őket! Gondoljatok a közeledő felnőttségetekre, amelyet a menstruáció is bizonyít, s máris büszkén nézhettek el a vihorászó „kisfiúk" feje felett.

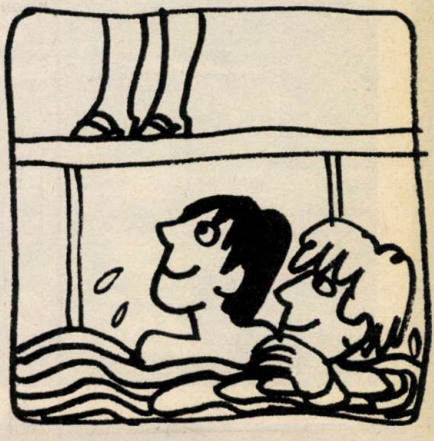

MOZAIK

ÖSSZEÁLLITOTTA: MAGYAR KATALIN

A KÖLTÉSZET NAPJÁRA

Itt van végre a világot langyos széllel borzoló tavasz, amelyben nemcsak a természet, de az emberi lélek is ünneplőbe öltözik, s együtt dalol az ébredő erdőkkel. Ilyenkor fogékonyabbak va-

WEÖRES SÁNDOR:

Dalok Na Conxy Pan-ból

(részletek)

1.

Hova repültök, háromélű kardok,
forróságotokra mely ég szele fútt,
e jeltelen világon mit akartok,
míg ajzott húrként pendül a Tejút?

4.

Hol lila fák közt lankadoz a lélek,
ott alszik huszonnégy nagy madár
kővé vált párnán. Azt hinnéd nem élnek,
de csőrükön az álmuk ki-be jár.

5.

Öreg lámpással, nagyhasú kenyérrel
a kishídon mindennap vártalak.
Azóta mennyit halványult az éjjel!
Kutamban már vadrózsák alszanak.

gyunk a szépre, a jóra, s hálásan hajlunk a költészet titkokat bontó rímei felé, hiszen a versek kifejezik, elmondják azt a megfogalmazhatatlannak tűnő csodát is, ami ilyenkor tavasszal a szivárvány színeivel ékeskedik bennünk. Április 11-én, József Attila születésnapján ünnepeljük a költészet napját, ám ez az ünnep túlnő egyetlen napon és csöndes áradással követi az évszakok változását.

Ünnepi mozaikunkat versekből és képekből raktuk össze, olvasásuk és nézésük közben zenét hozzá álmodni a te dolgod.

9.

Kis királynő, te árvácska-cipőjű,
kire tekint ma hamuszín szemed?
Erkélyemet már fölverte a bő fű.
A halk patak elmosta kertemet.

12.

Szép városodba tévedezve jártam,
aztán a Hét Harangvirág Terén
lehelletednek szobránál megálltam,
s homlokod titka átömlött belém.

13.

Világ hajósa, hajnal, tiszta néne,
egy csöppke mézes-csészét adj nekem
s megengedem hálából és cserébe,
hogy árnyamat elnyújtsd a nagy hegyen.

20.

E vers is valóság, akár az álmod.
Az élet: szív és kés egy szín alatt.
Szemeddel az egész tengert halászod
s horoggal mit fogsz? egynéhány halat.

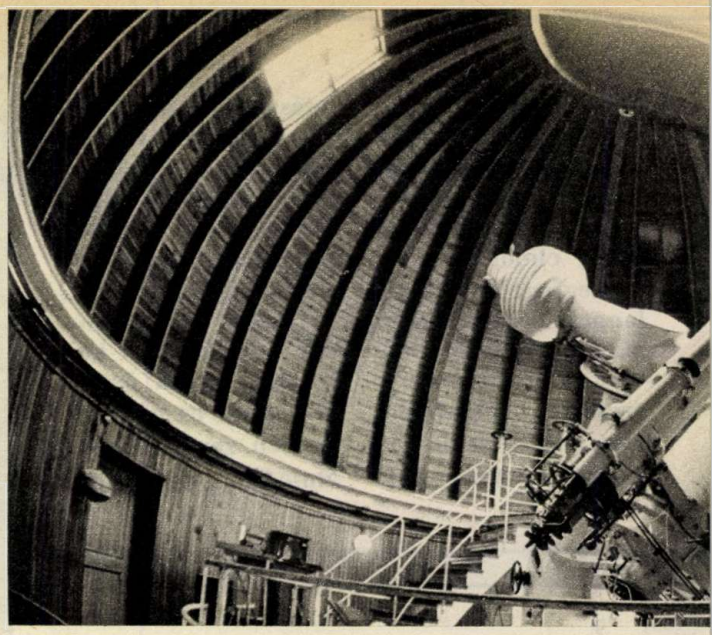

ABLAK A VÉGTELENRE

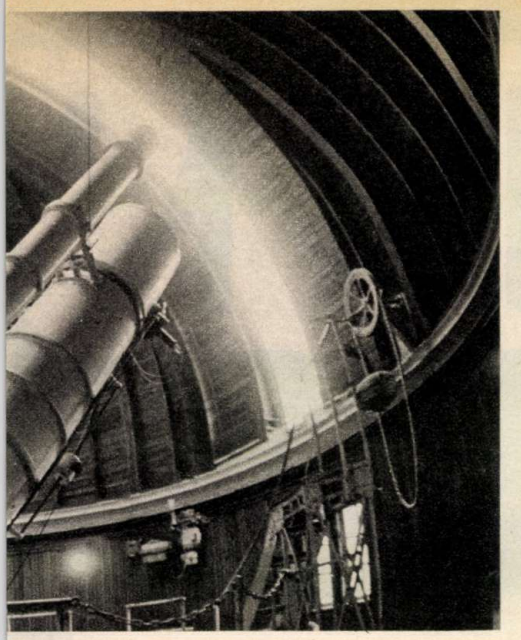

Éjszakánként, ha ránk borul a sötétség, fönn az égbolton különös, titokzatos a világ — ezer csillag ragyog, ezüstös fényükkel elkápráztatnak. Mi lehet rajtuk túl, a végtelen messzeségben? Mit rejt a kozmosz, s milyen világ tárulna elénk, ha valami különös járművel bejárhatnánk zegzugait?

A piszkéstetői obszervatórium (megfigyelő állomás) a magyar csillagászok egyik legfontosabb bázisa. Gyönyörű környezetben, százados fenyők tövében áll az épület, melyről az ember inkább hinné: turistaszálló vagy síház. Négy csillagász él itt, a földi világtól szinte elzártan, egy másik ismeretlen világ varázsában.

Íme egy forgatható tetejű kupola belülről

A távcső gondos beállításán múlik az észlelések pontossága

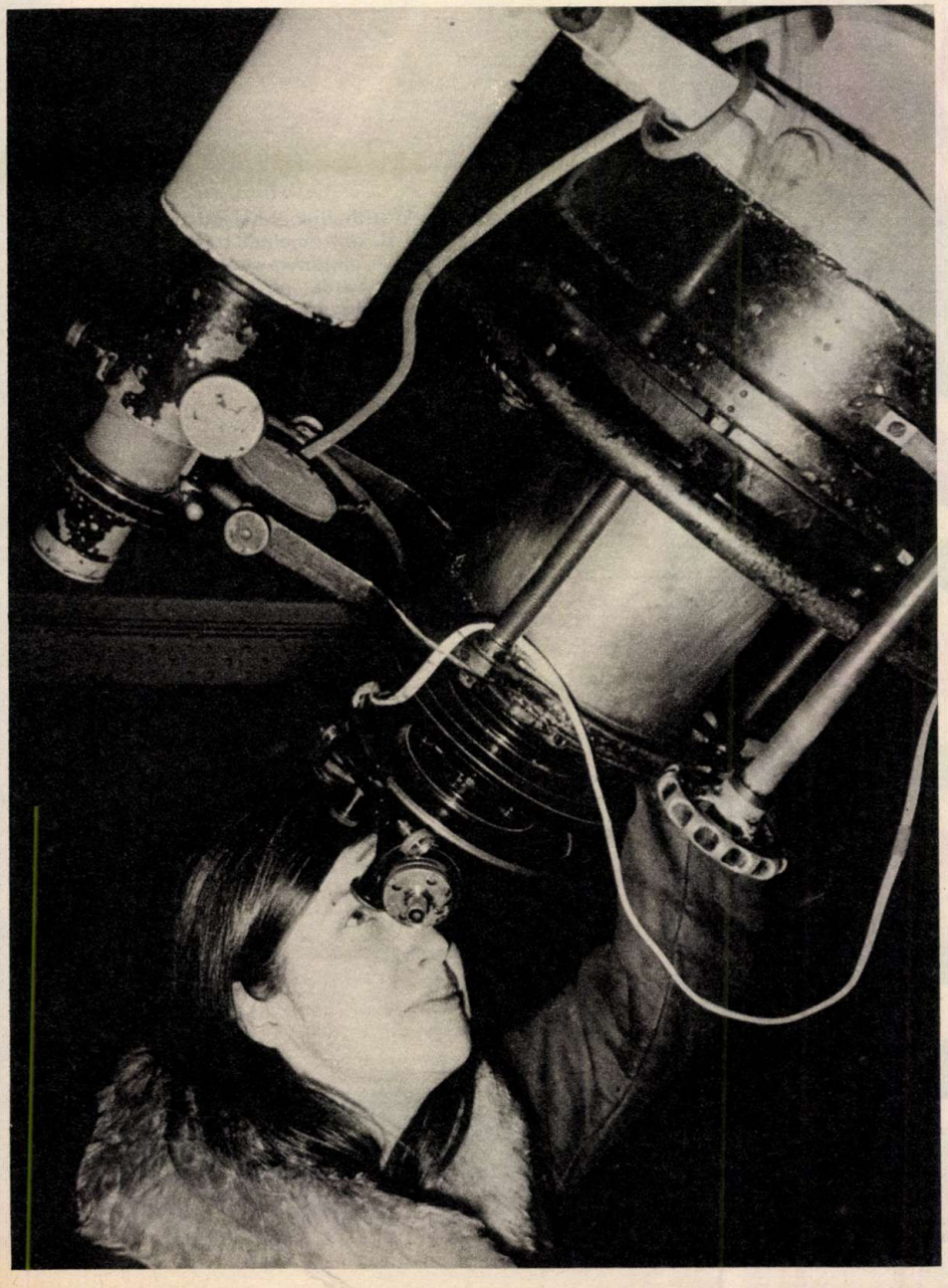

Egyikük, Kelemen János, a Magyar Tudományos Akadémia külső munkatársa. Nyűtt, szürke pulóverében kísér ki a jeges szélbe. Nem fázik, megszokta a fönti hideget.

Az obszervatórium területén három kupola; a három épület egy-egy hatalmas látcsövet, a látcsövekhez számító- és elemző egységeket, felszereléseket rejt magában. A kupolák elfordítható és kinyitható tetejükkel olyanok, mint valami fedezék. A kupolatetők tágas termeiben nem fűtenek.

— Éjszakánként tíz-tizenkét órát is a távcső mellett töltünk — magyarázza Kelemen János. — Télen, a csípős hidegben úgy érzi az ember, jéggé fagyott, mire befejezi a munkát. De hát minden értékes percet ki kell használnunk!

A három távcső különböző. A legkisebb is hosszabb egy méternél, a legnagyobb meg akkora, hogy kézzel nem is mozdítható. Különleges betontalapzatra építették, elektromotorok segítségevei irányítják. A legkisebbel is értékes adatokra tehet szert a kutató. Segítségükkel a végtelenbe lát a csillagász.

Minden kupola különleges hangulatot áraszt. Síri a csend, körben kapcsolótáblák, műszerek, számítógépek... Hova tűnt már a csillagászok kissé bogaras, romantikus alakja.

— Ma, ha valaki a kozmosz kutatásával szeretne foglalkozni, nagyon fel kell készülnie. Felsőfokon kell ismernie a matematikát, a kémiát, a fizikát. Végül is ezekből a tudományágakból tevődik össze a csillagászat. És szükség van itt még valamire. Hivatástudatra. A mai csillagászatban már ritkák a látványos eredmények, hosszú, kitartó munkával araszolhat csak előre az ember.

A piszkéstetői obszervatórium a változó csillagok életét kutatja. Ezek az égitestek hol erősebb, hol pedig gyengébb kisugárzásokat mutatnak. Színük, nagyságuk, sugárzásuk változásaiból következtet a kutató a csillagban lezajló fizikai, kémiai folyamatokra.

— Munkánk — mondja Kelemen János — az emberiség tudását gyarapítja. Segítségével megfejthetjük bolygónk történetét s a miénknél „öregebb" bolygók vagy a Napnál előbb keletkezett csillagok életét figyelve közelítő pontossággal következtethetünk a mi naprendszerünk jövőjére is. Hiszen az ott lejátszódó folyamatok azonos feltételek mellett nálunk is bekövetkeznek majd

Kíváncsi az ember. Mindent ismerni, tudni akar, képzeletét mindig is izgatják a felderítetlen területek, a megválaszolatlan kérdések. Kutat, elemez, következtetéseket von le, olyanokat, amelyek mondjuk éppen a kozmosz meghódításának alapjául szolgálhatnak majd — valamikor.

S. F.

Fotó: Karasz Lajos

ÁPRILIS

A faliújságot nem készíthetjük el helyetted, de mint látod, segítünk. Csak ki kell emelned a lapból ezt a két oldalt, és már kész – majdnem kész – a folyosón elhelyezhető faliújság. Keress a verseskötetekből egy szép, felszabadulásról szóló verset, írd le és ragaszd ide a fehéren kijelölt helyre!

Ez is fotó vagy rajz helye!

Ide fotót keress!
Lehet rajz is!

Ki a legjobb?

KERESSÜK A LEGJOBB

— GYALOGOST — KERÉKPÁROST

— SEGÉDMOTOROS-KERÉKPÁR VEZETŐT

Az alábbiakban közöljük az első forduló tesztkérdéseit:

1. A gyalogos a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen kíván áthaladni. Az alábbiak közül milyen kötelezettség terheli még ekkor is?

a) Az úttestre csak akkor léphet, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről. b) Nem léphet az úttestre, ha a jármű olyan közel van, hogy annak zavarása nélkül az úttesten átmenni nem tud. c) Szabad kilátást gátló akadály közelében az úttestre nem léphet.

2. Mikor szabad a gyalogosnak az úttesten áthaladnia olyan helyen, ahol egyébként tilos?

a) Amikor a forgalom gyér volta a tilalmat feleslegessé teszi. b) Amikor a rendőr karjelzése a tilalmat feloldja. c) Amikor az átkelés egyetlen jármű forgalmát sem akadályozza.

3. Lakott területen belül hová helyezik el a „Kijelölt gyalogos-átkelőhely" elnevezésű, kék alapszínű jelzőtáblát?

a) A gyalogos-átkelőhely előtt legalább 50 méterre. b) A gyalogos átkelőhely előtt legalább 25 méterre. c) Közvetlenül a gyalogos-átkelőhely előtt.

Akik a beküldött válaszaikkal a legtöbb pontot érik el — minden megyében és kategóriában nyolcvanan — a II. fordulóba jutnak. A II. forduló győztesei — minden megyében és minden kategóriában tízen — a III. fordulóba jutnak, és a megyei versenyen vehetnek részt. A megyei versenyek kategória 1–2. helyezettjeit a IV. fordulóba, a területi elődöntőbe hívjuk meg. A III. és IV. helyezettek a helyszínen vásárlási utalványt kapnak. A területi elődöntő legjobbjai az V. fordulóban — az országos döntőben — bizonyítják felkészültségüket. A területi elődöntő, valamint az országos döntő résztvevőinek közlekedési költségeihez hozzájárulunk. (14 éven aluli gyermek 1 kísérőjének költségeihez is.)

A megfejtést nyílt levelezőlapon kell beküldeni úgy, hogy a kérdés száma után közölni kell a helyesnek vélt válasz betűjelét is. Ezen a levelezőlapon arra is választ várunk, hogy ki-ki milyen kategóriában versenyez?

Kérjük közölni, hogy ki hová jár iskolába, hány éves, hol lakik, a megye megjelölésével együtt.

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége minden megyében a megyei versenyen legjobb eredményt elérő egy (6–13 év közötti) gyerek részére 1984. évben zánkai táborozást biztosít.

A levelezőlapokat az alábbi címre kérjük:

Autó-Motor Közönségszolgálata, Budapest, Postafiók 1. — 1400

Beküldési határidő: 1983. április 25.

További felvilágosítást adunk telefonon: 228-873. Eredményes megfejtést és balesetmentes közlekedést kívánunk mindannyiótoknak!

Autó–Motor szerkesztősége és közönségszolgálata Pajtás szerkesztősége

KEDVES ISMERŐS

A lantos-ember

The hurdy-gurdy-man — a lantosember.

Az amerikai sajtó nevezte így Mandel Róbertet, miután meghódította a music-hall-ok közönségét. Előtte azonban még furcsán néztek rá: „Itt nem lehet kéregetni!" — figyelmeztették. A tekerőlant (népies nevén: a nyenyere) ugyanis valaha a koldusok hangszere volt.

Igaz, volt a királyoké is.

A barokk a magasba emelte ezt az egyszerű négyhúros tekerőhangszert. Később a szegények kenyéradója lett. Nálunk a magyar Alföld tanyáinak búfelejtője volt, s amikor ez a bozontos képű, arcvonásaiban lágy, akaratában, munkájában mégis konokul kemény — ma huszonöt éves — fiatalember, miként az egykori mesterlegények, elindult hangszere nyomában, Európát bejárva meglelte a tekerőlant minden változatát. A tanyait, a koldulót, a hercegit. Az utóbbit maga építette újjá: a francia Antoinette hercegnő lantjának mai mása épp olyan, mint az eredeti volt. A fa erezete egyformán fut a két hangszer testében.

— Mi a tekerőlant sikerének titka?

— Nem a zenei szépsége, mert a hangzása valójában nem szép. De más, mint a többi hangszer. S ez a másság elgépiesedő zenei világunkban a sok egykaptafára szóló diszkózene között megálljt int.

Mandel Róbert első sikerét a „Ki mit tud"-on aratta. Nem győzött, de a közönség elfogadta és akadt egy zenei szakértő: Pernye András, aki felfigyelt rá. Azóta járja a világot. Angliában tévé közvetítette a műsorát, s lemezre vették zenéjét.

Mandel Róbert pályája azt bizonyítja, hogy ha van erőnk föltenni életünket egy ügyre, legyen az egyetlen szál tekerőlant is, akkor megnyerhetjük magunknak a teljes életet.

(Major)

Fotó: Kövesdi János

MANDEL RÓBERT
PAJTÁS

VÁLASZLEVÉL

A közelmúltban megjelent „Rejtély-e az UFO-rejtély?" című cikkünkre érkezett észrevételek arról tanúskodnak, hogy a kérdést nem tisztáztuk mindenki számára megnyugtatóan. Olvasóink egy része szerint az UFO-rejtély igenis rejtély. Pontosabban szólva éppen az ő számukra nem az, mert — névvel, vagy névtelenül megírt — leveleikben meglepő határozottsággal foglaltak állást az UFO-k létezése mellett. Meggyőződésüket három fő érvvel támasztották alá: 1. A tudósok és a szakemberek is tudnak az UFO-k létezéséről, de ezeket az adatokat nem hozzák nyilvánosságra. 2. A világegyetem távoli részein nem biztos, hogy érvényes a fénysebesség áthághatatlanságának tétele. Igen magasan fejlett civilizációk esetleg megtalálhatják az ennél nagyobb sebességek elérésének módját. 3. A világegyetemben igenis létezhetnek hozzánk hasonló, vagy nálunk fejlettebb civilizációk.

Hát akkor — menjünk sorjában.

Titkolózó tudósok?

Tegyük fel, hogy néhány percre belemegyünk a játékba, és elhisszük az UFO-hívőknek, hogy a tudósok, valamint a nagyhatalmak „legmagasabb körei" tudnak a földön kívüli látogatók jelenlétéről. A tömeges pánik elkerülése érdekében azonban hallgatnak erről a felfedezésről. Akkor viszont néhány dolgot megint csak nem értünk. A legkézenfekvőbb kérdés például az, hogy vajon akkor miért folytatják rendületlenül az űrkísérleteket? Miért teszik ki űrhajósaikat újabb és újabb veszélyeknek? És az űrhajósok miért vállalják ezt... ? Netán egymás között is titkolóznak? Ezenkívül hogyan lehetséges az, hogy — az állítólagos szigorú titoktartás ellenére — 1960 októberében már a *negyedik (!)* Nemzetközi UFO Kongresszusra is sor kerülhetett Wiesbadenben, amelyen a „komoly" tudósok egyáltalán nem burkolóztak hallgatásba. Sőt! Kiadtak egy képekkel és ábrákkal gazdagon illusztrált kötetet, számos „kapcsolattartó" adta elő az idegen bolygók élőlényeivel létrejött találkozásának történetét, fogadásokat és kiállításokat rendeztek, egyszóval mindenképpen szerették volna felhívni magukra a figyelmet. Néhány hasonlóan komoly tudós azóta is járja a világot a tudomány fáklyavivőjeként, anélkül, hogy ebben a tevékenységében bárki akadályozná. (Sajnos!)

A mindent elsöprő bizonyítékok közül úgy véljük elég, ha néhányat említünk: egy idősebb hölgynek abban a páratlan élményben lehetett része, hogy fél óra alatt utazhatott egy UFO-val a Holdra és vissza. Egy másik „kiválasztott" egy Vénusról érkezett tanítónővel találkozott a vonat étkezőkocsijában. A földöntúli vendég éppen állást keresett, és meglehetősen lehangoló véleménye volt történelemkönyveink színvonalát illetően. Egy híres amerikai kapcsolattartó arról panaszkodott, hogy barátja — aki egyebekben marsi illetőségű — nem jelenhetett meg személyesen a kongresszuson, mert nem volt rendben az útlevele és hiányoztak a szükséges oltási papírjai is...

Ennyit a kongresszus színvonaláról, és a „modern tudomány" képviselőinek titokzatos hallgatásáról.

Van-e határsebesség?

Az igazi tudósok persze valóban hallgatnak. Nekik ugyanis — egyelőre — nincs mondanivalójuk. Ők — kormányaik erkölcsi és igen komoly anyagi támogatását élvezve — bonyolult és hallatlanul érzékeny műszereikkel valóban azon fáradoznak, hogy felfogják végre az idegen értelmes lények esetleges üzenetét. Feltehetően nem azért, hogy azután ezt a felfedezést titokban tartsák. Csakhogy eddig minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult. Nemhogy a Föld légkörében, de a műszerek jelenlegi „látóhatárát" jelentő mintegy 10 milliárd fényév sugarú irdatlan gömbben sem észleltek UFO-kat, vagy ezekhez hasonló űrcsodákat. Pedig bizonyosak lehetünk benne, hogy — ha másért nem — a tudományos materialista világnézet legfrissebb diadalaként — azonnal világgá kürtölnék páratlan felfedezésüket: nem vagyunk egyedül a világmindenségben!

Nos, ezen a téren a szokásosnál is pontosabban kell fogalmaznunk, mert itt már a fizikai és a matematikai számítások területére tévedünk. És be kell vallanunk, hogy vannak akik ezt nálunk jobban művelik. Nem is untatunk ilyen számításokkal senkit, inkább egy jó nevű fizikushoz, bizonyos Albert Einsteinhez fordulunk segítségért. Mondja el ő, hogy mire vezettek a számításai:

„Tudjuk, hogy az erő arányos a mozgásváltozással, vagy világosabban: nem számít semmit, hogy egy adott test sebességét 100 m/sec-ról 101 m/sec-ra változtatja-e 1 másodperc alatt, vagy 300 000 km-ről — ez a fénysebesség — 300 001 km-re. A testre ható erőnek ugyanakkorának kell lennie, ha ugyanakkora idő alatt egyenlő sebességnövekedést idézett elő. Ez azonban csak kis sebességekre igaz... Ha a sebesség nagy, akkor óriási erőkre van szükség, hogy még növelni tudják. Ha a sebesség elérte a fény terjedését, akkor lehetetlen még tovább növelni. A fénysebesség az összes sebesség felső határa."

Magyarul: a fénysebesség mint felső határ nem azért igaz, mert Einstein mondta hanem azért, mert — matematikailag igazoltan — a természet törvénye. Amelyet Einstein „csak" felfedezett. Ahogyan például Newton a gravitációt. És kinek jutna eszébe, hogy a gravitáció

ENDRŐDI ISTVÁN RAJZA

egyetemes érvényességében kételkedjék? Hiszen enélkül sem a csillagok, sem a bolygók nem léteznének.

Mindezt természetesen a feltételezett szupercivilizációnak is tudnia kell. Egy ilyen társadalom tehát meg sem kísérli, hogy az elektromágneses hullámokhoz képest hihetetlenül nehézkes űrjárművekkel létesítsen kapcsolatot egy másik civilizációval. Hiszen azt már mi is tudjuk, hogy az űr távolságait semmi sem győzi le gyorsabban a fénynél.

Nem vagyunk egyedül!

Hogy a végtelenben nem a Föld az egyetlen bolygó amelyen az értelmes élet kialakulhatott, azt Engels már a múlt században is tudta:

„Igazában azonban az anyag természete az, hogy előrehalad gondolkodó lények kifejlődése felé, és ezért ez szükségszerűen meg is történik mindig, amikor a feltételek ehhez megvannak."

Márpedig egészen borúlátó számítások szerint is nagyon sok helyen megvannak. Ha tejútrendszerünk mintegy 100 milliárd csillaga közül csak minden századiknak vannak bolygói, és ezek közül csak minden ezredik alkalmas az élet kialakulására, akkor is egymillióra tehető az életet hordozó égitestek száma. Tekintsünk most el attól az apróságtól, hogy az élet az egysejtű papucsállatkától az űrhajózási tudományok doktoráig igen sokféle lehet, és tegyük fel, hogy ez az egymillió civilizáció a miénkhez hasonló, vagy magasabb színvonalú. Még azt is feltehetjük — bár ez már igazán kevéssé valószínű! — hogy mind az egymillió velünk egyidőben, egyszerre létezik. Ebben az esetben — csillagászok számításai szerint — a lakott világok sűrűsége átlagosan ezer fényév. Az „egyidőben" és az „egyszerre" tehát esetünkben *ezeréves különbséget* jelent!

Ahhoz, hogy a keresésünkre induljanak, vagy akárcsak üzenetet küldjenek felénk, előbb meg kell sejteniük valamit a Föld titkáról. Értelmes lény nem indul el vaktában a végtelen űrben, hogy *örökre* elszakadjon otthonról. Ezt mi sem tesszük, inkább rádiójeleket küldünk abban a reményben, hogy valahol felfogják őket. Márpedig a mi jelzéseinket kb. 1000 év múlva tudják csak észlelni, és a válaszhoz is ugyanennyi idő kell. Ha űrhajón jönnek — altatva, fagyasztva, több generáción keresztül, stb. — akkor persze, még ennél is jóval több . . .

*

Utóirat: bárhonnan is nézzük tehát a dolgokat, ezúttal sem mondhatunk mást, mint január 20-án: az UFO-któl továbbra is nyugodtan alhatunk!

Cser Gábor

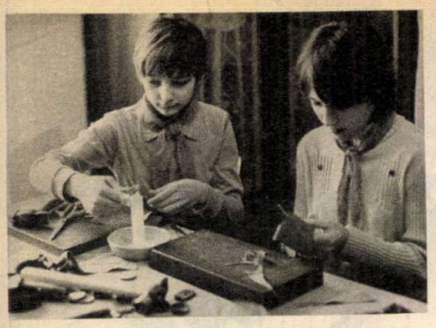

KÉT LÁNY PÉCSRŐL

Ügyes kezek, szép alkotások. Ebben a szakkörben bőrből készülnek az „ékszerek"

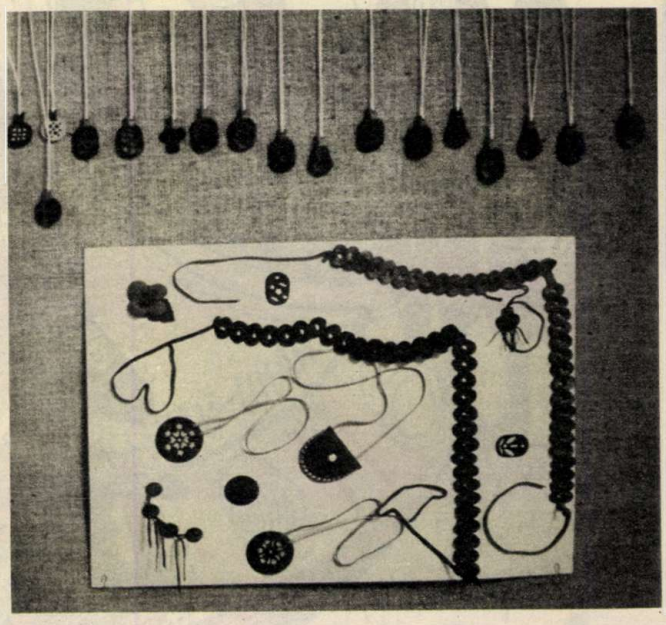

Az egyiket Hollósy Andreának hívják, a másikat Szommer Henriettének. Andi vidám természetű, de néha olyan arcokat vág, mintha bántotta volna valaki. Henriette komoly. Ha töpreng, leheletfinomráncok futnak össze a homlokán, de a szeme, huncutul nevet.

Andi arról ábrándozik, hogy közgazdász lesz, s közben szorgalmasan eljár a színjátszó szakkörbe, verseket mondani. Henriettének azt javasolják, ének—magyar szakos tanárnak menjen, mert kitűnő tanuló, szépen muzsikál és gyönyörű a hangja. Neki is tetszik a nevelői pálya, de úgy gondolja, hogy van még ideje az igen kimondásáig a próbálkozásra.

Mindketten hatodikosok, mindketten a pécsi Jurisics Miklós Általános Iskolába járnak. Régi ismerősök, de valójában egy bőr nyaklánc hozta egymáshoz közelebb őket. Andi táskájából került elő.

— Tetszik? — kérdezte osztálytársától.

— A nyakamban jobban mutatna. Kitől kaptad?

— A nagynénémtől. Bőrdíszműves.

— Ha megmutatná, talán én is készíthetnék egyet.

— Nem ér rá. Pedig a táskavarráshoz is ért.

— Pedig de jó lenne egy divatos bőrtarisznya!

— Nem kell ahhoz a nagynéném. Elviszlek az úttörőház bőrdíszmű szakkörébe. Én már beiratkoztam. Vági Gyuri bácsi vezeti. Olyan a keze, mint a varázslóé. Nyirkálni kezd egy bőrhulladékot és virággá változtatja.

Henriette érezte, hogy nemet kellene mondania, hiszen az utóbbi időben túl sokat vállal magára. Két zenekarban muzsikál, szerepel a színjátszókkal, énekel, úszni jár, és új kötésmintákra tanítja a mamát. De a kíváncsiság, ami mindig hatalmába kerítette, ha valami újdonságot ígért, most sem hagyta nyugodni. Emlékszik, zongorán kezdett ismerkedni a zenével, de sokáig kellett volna várnia, amíg a drága hangszerhez hozzájut, így inkább a hegedűt választotta. Csakhogy ott legyen vele, játszhasson rajta.

Már a gondolat izgalomba hozta, hogy egy ősi mesterséggel ismerkedhet meg, hogy gyöngyöket metszhet bőrből. Még azt sem tudta, felveszik-e a szakkörbe, de fejében máris megfogalmazódott, hogy szüleitől névnapjára olyan szerszámokat kér, ajándékba, amivel otthon is dolgozhat...

A pécsi úttörőház bőrdíszművesei között Andi és Henriette újonc. De munkáik közül a legszebbek már ott szerepelnek a szakkör kiállításán és vásárán.

Andi a nyugodtabb, Henriette a lobbanékonyabb. De abban nagyon hasonlítanak egymásra, hogy egyikük sem tud ölbe tett kézzel ülni.

Faragó György

Fotó: Karasz Lajos

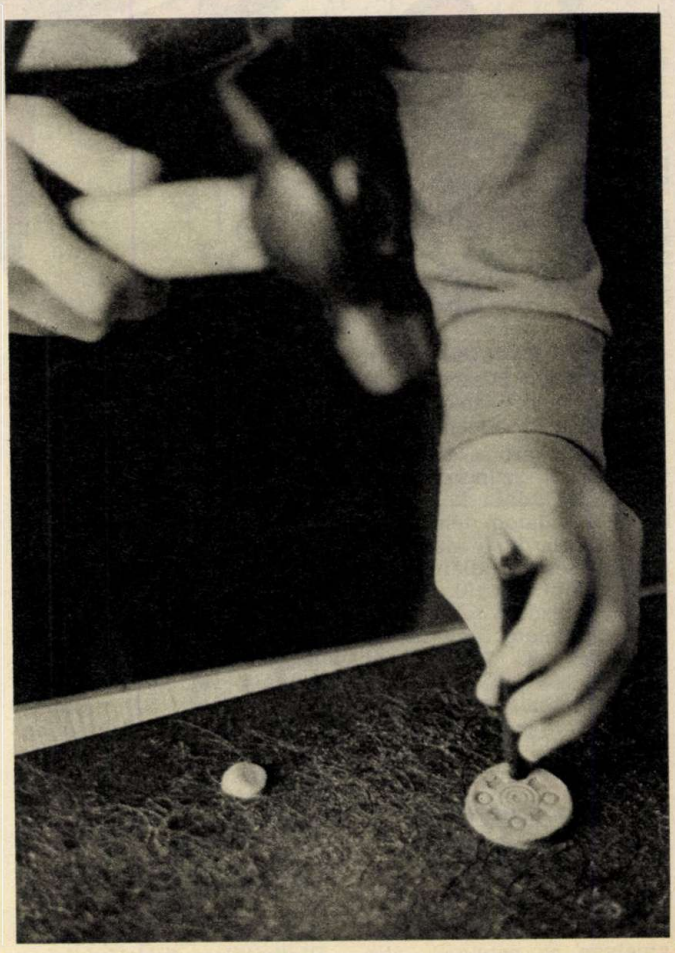

BOLONDTOJÁS

CSEHI JÁNOS RAJZAI

A KÖZLEKEDÉS LEGESLEGÚJABB TALÁLMÁNYA

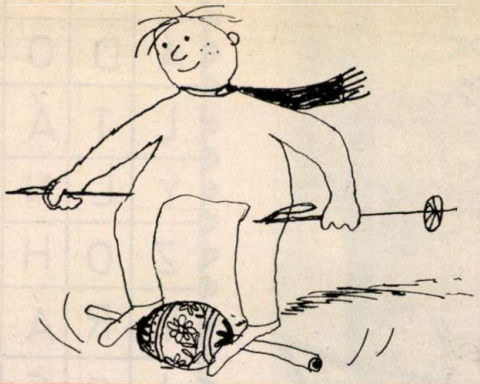

HÚSVÉTI LOTTÓHÚZÁS

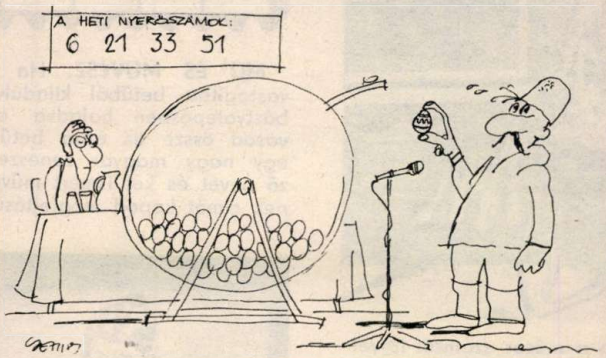

NEM LOCSOLKODTÁL TE TÚL SOKAT?

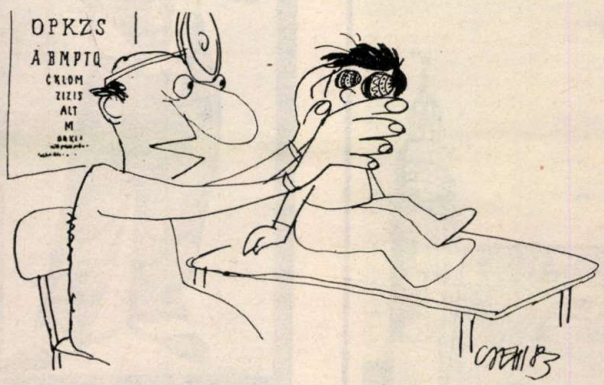

A FOCI HÍMES,
A KAPUS HÍMEZŐ-HÁMOZÓ

HA KICSI, ITT LEHET FELFÚJNI

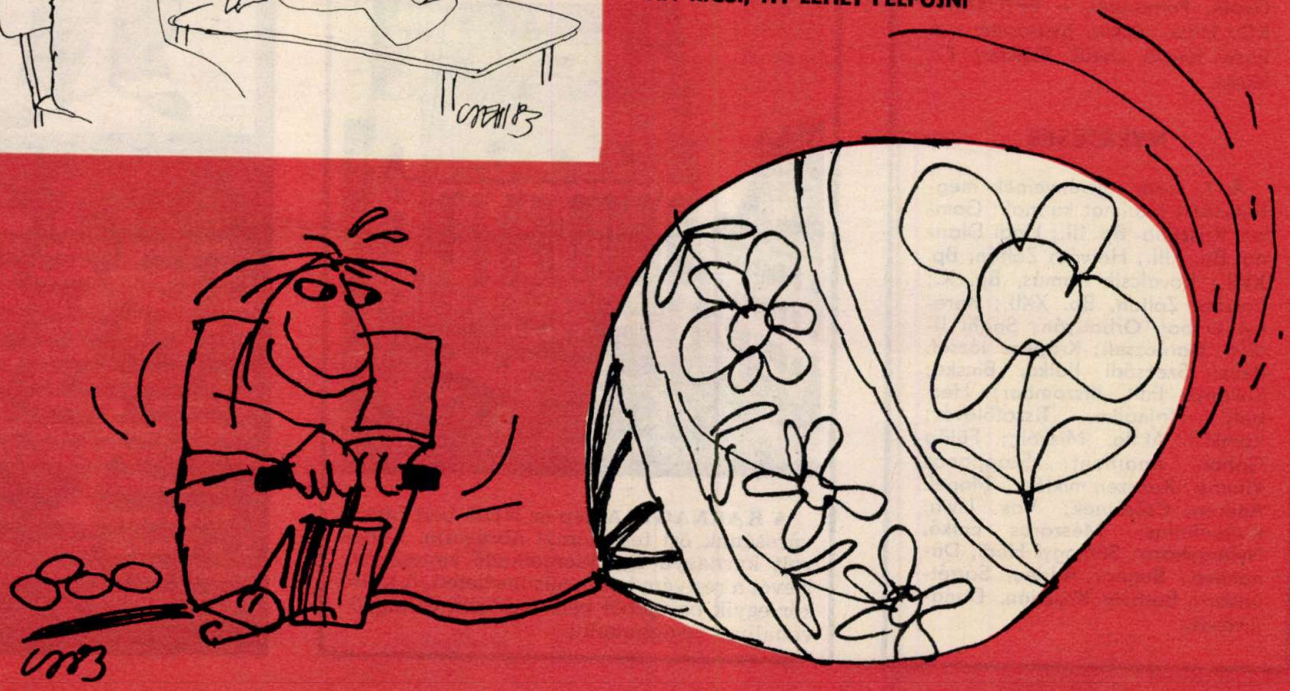

TÖPRENGŐ

ZENE, ZENE

A klasszikus zenéről nemcsak az iskolai énekórákon beszélgettek. Bizonyára a rádió és a televízió zenei műsorait is hallgatod, megnézed. Ezek alapján próbáld megfejteni a rejtvényeket.

A válaszokat lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: április 5. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

A 8. SZÁM MEGFEJTÉSEI

ESIK A HÓ: eljuthat. – HANGSZEREK: a dob (ütőhangszer). – A NYOLCADIK SZÁM: 639 (az előző szám kétszerese + 1). – ZENESZERZŐ: Farkas Ferenc. – BETŰREJTVÉNYEK: garas, eres. – NAGY NEVETTETŐK: Kabos Gyula, Fernandel. – BETŰKIRAKÓ: Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül. Kölcsey F.: Huszt.

NYERTESEK

A 7. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Gombai Krisztina, Bp. III.; Hódi Dianna, Bp. XIII.; Horváth Zoltán, Bp. XVII.; Kovalcsik Tamás, Bp. X.; Peszlen Zoltán, Bp. XXII.; Kerényi Gábor, Örbottyán; Sághi Ildikó, Darnózseli; Krapecz József, Pécs; Szecsődi Ildikó, Bicske; Savanya Edit, Kiszombor; Herbály Hajnalka, Tiszaföldvár; Komlós Attila, Miskolc; Fülöp Gábor, Aparhant; Szappanos Vilmos, Kunszentmiklós; Monek Andrea, Csörötnek; Vas Lívia, Kiskunhalas; Mészáros Enikő, Nyíregyháza; Somogyi Hédi, Dunakeszi; Bognár Adrien, Sárrétudvari; Borbély Krisztián, Dunaújváros.

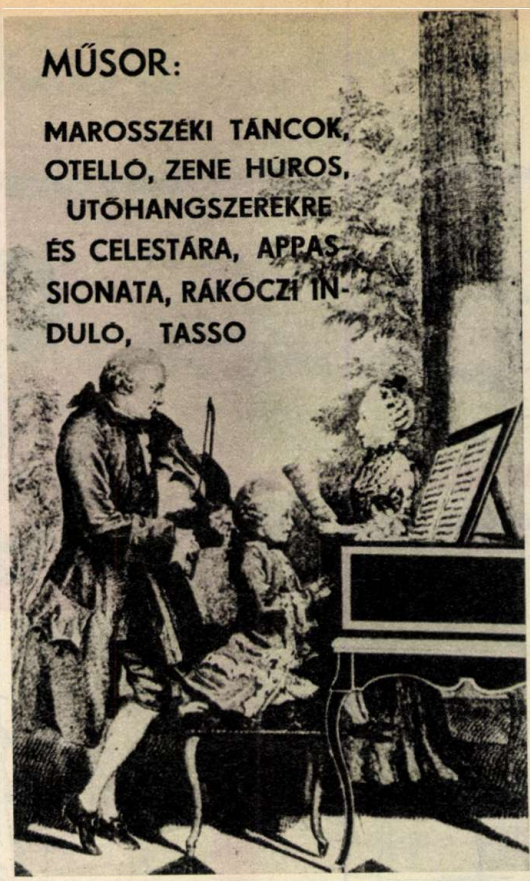

A ZONGORÁNÁL. Ha a műsor számait figyelmesen elolvasod, megtudod, hogy mi a neve annak a kisfiúnak, aki a zongoránál ül.

A KARNAGY. A kép az NDK-beli Lipcse városának ősi templomát ábrázolja. Ennek volt karnagya egy kiemelkedő zeneszerző. Nevét a rejtvényből megismerheted. A külső kör egyik betűjéből kell elindulni és kígyóvonalban végighaladni.

K	O	N	Ó
Á	D	O	F
L	T	Á	Y
Y	L	N	L
Z	O	H	E
Y	R	Á	K
J	O	S	É
Á	N	S	Z

MŰ ÉS MŰVÉSZ. Ha a vastagított betűből kiindulva bástyalépésben haladva olvasod össze az ábra betűit, egy nagy magyar zeneszerző nevét és két ismert művének címét kapod megfejtésül.

TÉPELŐDÉS. „Úgy gondolom, hogy amikor Mozart meglátta Manet képét, rögtön arra gondolt: mi lenne, ha operát írna róla. De az is lehetséges, hogy az operát már réges-régen játszották és amikor Manet végighallgatta, ihletet kapott a kép megfestéséhez."

Melyik operáról van szó? S a tépelődő melyik variációja van a legközelebb az igazsághoz?

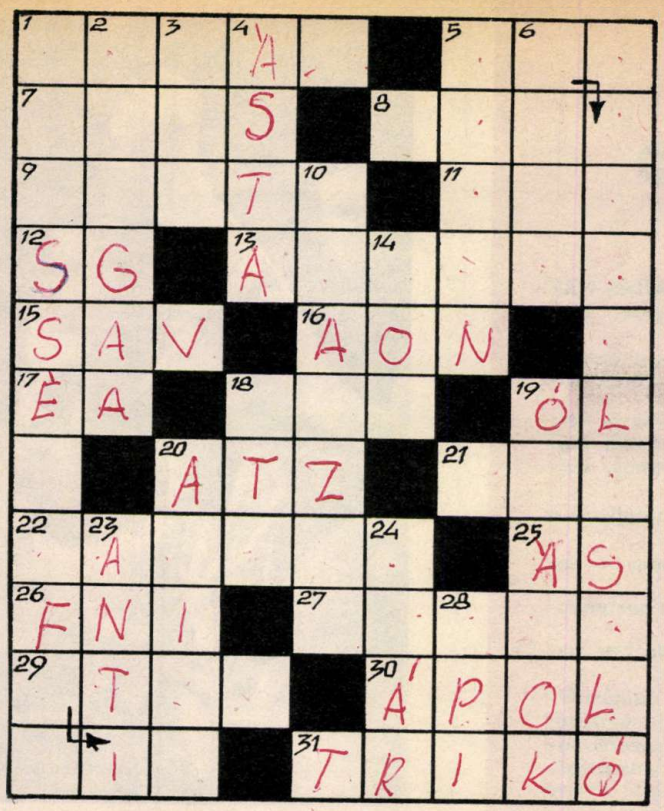

KLASSZIKUSOK. Két híres zenemű címét ismerheted meg a vízszintes 5. és a függőleges 1. sorokban.

VÍZSZINTES: 1. Kietlen, egyhangú. 5. Erkel Ferenc operája. 7. Időmérő javító. 8. Pest megyei község. 9. Rontott régiesen. 11. Tar betűi keverve. 12. Siklós Gábor. 13. Gyümölcseid. 15. Maró folyadék. 16. A. O. N. 17. Zéta egynemű betűi. 18. Esőbiztató. 19. Kutyalak. 20. Aradi Tóth Zoltán. 21. Írta, régiesen. 22. Mesefigura. 25. Földet lazít. 26. Francia, norvég, olasz autók jelzése. 27. Váltságdíjért rabolták el, névelővel. 29. Ritka férfinév. 30. Gondoz. 31. Atlétaing.

FÜGGŐLEGES: 1. Beethoven nagy műve. 2. A betűvetést gyakorolja. 3. Igerag. 4. A kertet művelte. 5. . . . cipeli a csiga a házát. 6. Fejetlen, lábatlan nutria! 10. Amerikai félsziget. 14. Ruhát tisztít. 18. Bajnokcsapat. 19. Többen vannak, mint a vízszintes 7-es. 20. Kedvelt lánynév. 23. Ellentmond, de becenév is. 24. Névelős rakodóhely. 28. Amerikai hírügynökség.

OPERA-TOTÓ

1. Melyik opera női főszereplőjét hívják Juditnak? **1. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok. X. Bartók: Kékszakállú herceg vára 2. Donizetti: A csengő.**

2. Ki szerezte az Orfeusz című opera zenéjét? **1. Rossini X. Gluck 2. Verdi.**

3. Melyik opera férfi szereplőjét hívják Manricónak? **1. Verdi: Álarcosbál X. Verdi: Trubadúr 2. Puccini: Tosca.**

4. Melyik opera szövege készült Alexandre Dumas színműve nyomán? **1. Donizetti: Lammermoori Lucia X. Puccini: Pillangókisasszony 2. Verdi: Traviata.**

5. Hogy hívják azt az operahőst, akinek szerelméért egy királylány és egy rabszolganő harcol? **1. Almaviva X. Radames 2. Kalaf.**

6. Ki szerezte annak a fantasztikus dalműnek a zenéjét, amelynek Olympia baba a női főszereplője? **1. Gluck X. Mozart 2. Offenbach.**

7. Ki a zeneszerzője az Ivan Szuszanyin című ötfelvonásos operának? **1. Glinka X. Musszorgszkij 2. Csajkovszkij.**

8. Melyik opera játszódik Jeruzsálemben, és a szíriai sivatagban? **1. Aida X. Sába királynője 2. La Gioconda.**

ÉNEKLŐK. Virágokról énekelnek ezek a lányok, akiket Kovács Margit égetett agyag domborművén ábrázol. Vajon milyen virágokról? A három ismert dallam segítségével biztosan kitalálod

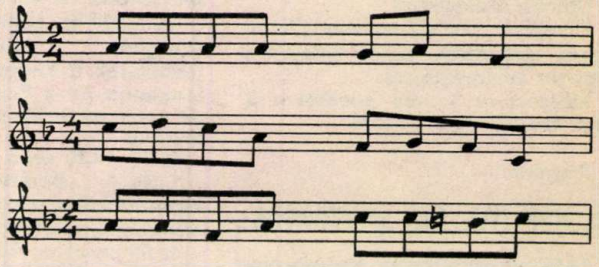

A FESTMÉNY: Chagall, a híres francia festőművész zenei tárgyú képének vajon mi a pontos címe?

1. Utcai muzsikus X. Kóborcigány 2. A zöld hegedűs.

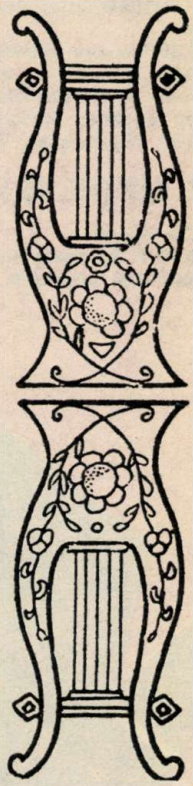

Hány különbséget találsz a két rajz között?

EXPRESS PAJTÁS-NAP

A hagyományos Barátság nemzetközi könnyűatlétikai négytusa verseny – tizenhárom ország úttörőatlétáinak részvételével az idén hazánkban kerül megrendezésre. Az atlétaereménységek július közepén Veszprémben mérik össze tudásukat. Ebből az alkalomból a Pajtás szerkesztősége az EXPRESS Utazási Irodával közösen EXPRESS – PAJTÁS NAPOT rendez, amelyen a kétnapos verseny megtekintése mellett kulturális, szórakoztató és turisztikai programok várják a résztvevőket.

Időpont: július 14–16.
Helyszín: Veszprém
Utazás: autóbusszal
Elhelyezés: kollégiumokban (többágyas szobákban, közös hideg-melegvizes zuhanyozóval)
Étkezés: az 1. nap ebédtől a 3. nap ebédig teljes ellátás.

Program

1. NAP (VII. 14.) CSÜTÖRTÖK:

12.00-ig megérkezés Veszprémbe, elhelyezkedés a szálláshelyen
13.00 Ebéd
14.00 városnézés Veszprémben, majd továbbutazás Nagyvázsonyba
16.00 Nagyvázsony – lovasbemutató megtekintése, utazás Killiántelepre
18.30 Vacsora Killiántelepen
19.30 Tábortűz – sportfórum (élsportoló élménybeszámolója) – Bojtorján együttes műsora
21.30 Visszautazás Veszprémbe

2. NAP (VII. 15.) PÉNTEK:

8.30 reggeli
10.00 A Barátság nemzetközi könnyűatlétikai négytusa verseny megnyitója, az EXPRESS – PAJTÁS NAP programjainak megtekintése. Műsorvezető: Dévényi Tibor
Helyszín: Veszprém, városi stadion
– közös torna (vezeti Bérczi István) – karate-bemutató
– randevú Kedves ismerősök-kel: Vincze Viktória, Komár László, Bujtor István, Wichmann Tamás, Bojtorján együttes
– népművészek bemutatkozása (vásár)
– Pajtás-fórum – rejtvény – vetélkedő
– a veszprémi állatkert bemutatója
– ismerkedés egy Rallye I-es versenyautóval és vezetőjével
11–12.00-ig kispályás Színészek–Újságírók labdarúgó-mérkőzés (résztvevők a Kedves ismerősök válogatottja és a Pajtás szerkesztősége csapata) mérkőzésvezető: Vincze Viktória
12.30–13.30 ebéd
14.00 A Barátság nemzetközi könnyűatlétikai négytusa verseny eseményeinek megtekintése
16.00 táncház, közös éneklés
18.00–19.00 vacsora
20.00–22.00 diszkó, vezeti: Dévényi Tibor

3. NAP (VII. 16.) SZOMBAT:

8.00 reggeli, utána indulás Zánkára (az úttörőváros megtekintése, fürdés, strandolás Zánkán)
13.30 ebéd Killiántelepen
14.30 kirándulás Tihanyba, utána hazautazás.

A kedvezményezett részvételi díj: 300 Ft/fő

Jelentkezés és részletes felvilágosítás: AZ EXPRESS IFJÚSÁGI ÉS DIÁK UTAZÁSI IRODA budapesti és megyei kirendeltségeinél.

Rájöttetek-e már, hogy a labda az emberiség legcsodálatosabb találmánya? Főleg, ha kergetitek, rúgjátok azt! Éreztétek-e már a gól ízét? Elöntött-e jóleső melegség benneteket, amikor átadásotokkal jó helyzetbe került társatok? Büszkén poroltátok-e le tenyereteket egy-egy nagyszerű védés vagy határozott szerelés után? Letepertétek-e egymást egy-egy gól, egy-egy győzelem fölötti örömötökben, sportszerűen gratuláltatok-e, ha az ellenfél volt a jobb?

Mert mindezt érezhetik kéthetenként azok a csapatok, akik a szerencse, no meg játéktudásuk alapján a Magyar Televízió gyermekosztálya „Pályán maradni" kihívásos kispályás labdarúgó vetélkedőjének résztvevői lehetnek! A több mint 2000 jelentkező iskolaválogatott, osztálycsapat, utcai, téri, falusi együttes közül sorsolással jelölték ki az első pályára lépő kettőst, majd ezt követően a győztes mindig pályán maradt, azaz játszotta a két hét múlva sorra kerülő mérkőzést az újabb kisorsolttal.

Érkeztek csapatok a fővárosból és a vidéki nagyvárosokból, de az úgynevezett „térképen nem található" piciny helységekből is. Vácbottyán, Végegyháza, Pilisszántó, Kocsér nevét bizony kevesen hallották az általános iskolai felsőtagozatosok TV-mérkőzése előtt.

A legnagyobb mérkőzést, egyes vé-

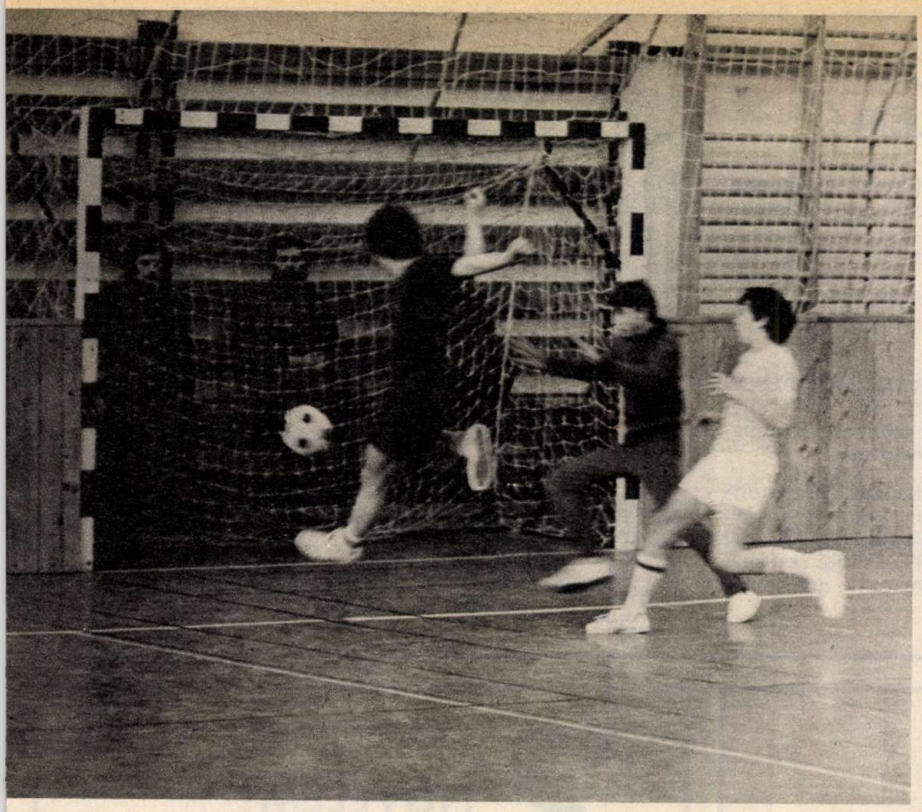

Nagy sikerrel zajlik a Magyar Televízió labdarúgó tehetségkutató tornája: a Pályán maradni. Nemcsak azok „járnak jól", akik a kamerák előtt lépnek pályára, hanem azok is, akik jó szerencséjükre várva készülnek rendszeresen a nyilvános szereplésre

FŐSZEREPBEN:

KÉTEZER CSAPAT

lemények szerint, eddig a medgyesegyháziak vívták a XI. kerületi Egry József utcaiakkal. Felnőtt játékosokat megszégyenítő lendülettel vetették magukat küzdelembe a fiúk, rendkívül keményen, de többnyire szabályosan ütköztek, az erő és a gyorsaság mellett taktikai erényeket is megcsillantottak. A mezőnyben egyenrangú ellenfelek csatáját végül is a két kapus közötti különség döntötte el a budaiak javára 4:2 arányban. A mezőny egyik legjobbjáról, a súlypontját meglehetősen alacsonyan hordó Háber Lászlóról kiderült, hogy a Keltexben focizik, a többiekről pedig — hórihorgas termet, vékony, hosszú, pálcika láb, az összjátékban nagyfokú jártasság — lerítt, hogy kosárlabdázók. Bánsági Attila, Dezséri Balázs, Jurás László a MAFC, Hupuczi László pedig a Bp. Honvéd kosarasainak a szerelését koptatja.

Az idei sorozat kimagaslóan, s minden bizonnyal utolérhetetlenül legjobb teljesítményét a miskolci 2. sz. Általános Iskola csapata nyújtotta. Mihálszky József tanítványai a kisvárdaiakat 2:0-ra, a budapesti Darus utcaiakat 3:1-re, a hatvaniakat 4:0-ra, a végegyháziakat 5:3-ra, a pilisszántóiakat 10:0-ra, az ezután következő budapestiek közül a csepelieket 3:1-re, az újpestieket 7:0-ra, a lőrincieket 8:5-re verték, majd kilencedik — ezúttal 7:0 arányú — győzelmük után veretlenül engedték át másnak a szereplés jogát. A „verhetetlen tizeneggyel" — bár a kispályán egyszerre csak hatan játszanak egy csapatban — még találkozunk, hiszen nyáron Zánkán a legjobb négy csapat döntőt vív majd.

A miskolciakra felfigyelt már a futballvilág, de hogy a többiek sem kallódnak el, arra íme egy példa. A napokban felhívott Vannai Győző, a korábbi sorozatban döntős dunakesziek edzője és örömmel újságolta, hogy az egykori iskolai csapat kapusa és legjobb játékosai ma már az MTK-VM korosztályos csapatában játszik és ha töretlenül fejlődnek tovább, a legszebb sikerekig is eljuthatnak. Szoták Lászlóról és Horváth Kálmánról van szó.

Tanuljuk meg a nevüket, mert ha valóban eljutnak a csillagokig a Pályán maradni szervezői nyugodtan térhetnek pihenőre, elérték céljukat: új tehetségek felszínre hozatalát a magyar labdarúgás felvirágoztatása érdekében.

Novotny Zoltán

Fotó: Wagner Margit

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK FIGYELEM!

Kőműves, ács-állványozó, bádogos-tetőfedő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtés-, csőhálózat-szerelő, épületasztalos, fapadlózó, műanyagburkoló, hidegburkoló, szobafestő-mázoló szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 15—17-ik életévüket 1983-ban betöltik és a 8. általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre TÉRÍTÉSMENTESEN TANULÓOTTHONT, KOLLÉGIUMOT, napi 3 Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá rendszeresen kedvezményes hazautazást, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj-kiegészítést, valamint **KŐMŰVES, ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ SZAKMUNKÁSTANULÓKNAK** 500 Ft, a többi szakmában 250 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST.

Pontos címünk:
FŐV. 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
szakoktatási csoport.
Budapest XIII., Lehel út 10/a.
Telefon: 494-300/121 mellék.

CSAK 3 ÉV SZORGALOM

s a jövedelmed havonta 3200—6000 Ft-ig mehet!

Az 1983 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény: díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 5 Ft-ért napi háromszori étkezés, havonta 500 Ft szociális ösztöndíj, 320—700 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Válassz gyáregységeink közül!
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
- **Lőrinci gyára**
  Budapest, Gyömrői út 85—91. — 1183;
- **Újpesti Cérnagyár**
  Budapest, Váci út 91. — 1044;
- **Kaposvári gyár**
  Kaposvár, Jutai u. 6. — 7400;
- **Miskolci gyár**
  Miskolc, József Attila u. 21. — 3527;
- **Váci gyár**
  Vác, Vám u. 1. — 2600.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat felveszünk az 1983—84-es tanévre fonó és szövő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

FELSŐ KORHATÁR: 15 ÉV. TANULÓIDŐ: 3 ÉV

TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ: 500 FT

TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJ: EREDMÉNYTŐL FÜGGŐEN 350—550 FT

ÖSZTÖNDÍJ-KIEGÉSZÍTÉS: 190 FT. TELJES ELLÁTÁS ÉS ELHELYEZÉS KOLLÉGIUMBAN HAVI 210 FT-ÉRT, TANKÖNYV ÉS MUNKARUHA DÍJMENTESEN. SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN A HAVI KERESETI LEHETŐSÉG 4000 FT-TÓL 4500 FT-IG.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától 16 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest, Lahner Gy. u. 30. 1046
Telefon: 693-111/115-ös mellék vagy 693-847.

KÖNYVESPOLCODRA

... pld. Szergej Alekszejev: KIS TÖRTÉNETEK NAGY IDŐKRŐL 88,– Ft
... pld. Berkes Péter: KATONAMESTERSÉG 46.– Ft
... pld. Vitalij Bianki: KIRÁLYKÁK, BAGLYOK ÉS MÁS ERDEI MADARAK 49,– Ft
... pld. Maxim Gorkij: AHOGY ÉN TANULTAM Már tudok olvasni sorozat 14,– Ft
... pld. Greguss Ferenc: ELEVEN TALÁLMÁNYOK 48,– Ft
... pld. Illyés Gyula: HETVENHÉT MAGYAR NÉPMESE 48,– Ft
... pld. Komjáthy István: MONDÁK KÖNYVE 47,– Ft
... pld. Komornik Ferenc: AHOJ, CSEHSZLOVÁKIA! Hétszínvilág sorozat 42,– Ft
... pld. LIBBENJ, LOBOGÓ! 20,– Ft
... pld. Boy Lornsen: MIT ÜZEN ABAKUSZ? 29,– Ft
... pld. Lantos Ferenc: ROKONVILÁGOK Természetről és művészetről gyerekeknek 33,– Ft
... pld. D. Major Klára: TEGNAPRÓL HOLNAPRA 39,– Ft
... pld. Mészáros István: MIÓTA VAN ISKOLA? 34,– Ft
... pld. Mezei Éva–Mezei Júlia: FELNŐTT MÓDRA 35,– Ft
... pld. A NAGY OKTÓBER Képes történelem sorozat 40,– Ft
... pld. NAPRAFORGÓ Válogatás a Gyermekrádió műsorából 31,– Ft
... pld. NYELVÉDESANYÁNK 29,– Ft
... pld. NYOMOZOM A DETEKTÍVET Vidám elbeszélések 26,– Ft
... pld. Sebők Éva: DENEVÉRKÖNYV 26,– Ft
... pld. Mihail Solohov: FELTÖRT UGAR 1–2. kötet Fiatalok könyvtára sorozat 30,– Ft
... pld. A. Szerefimovics: VASÁRADAT Fiatalok könyvtára sorozat 10,50 Ft
... pld. Tarbay Ede: MELEGHOZÓK 25,– Ft
... pld. Nyikolaj Tyihonov: SZOKATLAN BARÁTSÁGOK Mit mesél a természet 30,– Ft
... pld. Végvári Lajos: TUDOD-E MI A MŰVÉSZET? 65,– Ft
... pld. Leonard de Vries: FURCSA TALÁLMÁNYOK 49,– Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 400 Ft felett 4 havi, 600 Ft felett 6 havi részletfizetési kedvezményt adunk, a 3%-os kezelési és portóköltséget felszámítjuk.

Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a megrendeléseket beérkezési sorrendben teljesítjük.

CÍMÜNK: Állami Könyvterjesztő Vállalat
RÉSZLETKÖNYVSZOLGÁLATA
1397 Budapest, Postafiók 502.

A megrendelő neve: .....
Pontos címe (irányítószámmal): .....
.....
Iskolád címe: .....
Részletfizetésre? .....
Anyja neve: .....
Születési helye, ideje: .....
Személyi ig. száma: .....

HOZZÁNK JÖSSZ? JÓL JÁRSZ!

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

Az 1983–84-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmában 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410–620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal.

A szakmunkásvizsga után szövő munkakörben bérbesorolástól függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig 8–15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár Budapest XIII., Fáy u. 81–83. – 1135

HIRDETÉS

KÖZKÍVÁNATRA ÚJRA

SANDOKAN

Láttátok, megszerettétek Sandokant, aki az igazságért küzdött. Most már éne kelhetitek is a róla szóló dalt, a Neoton együttessel. Biztosan tudjátok, hogy megjelent Sandokan kislemezük. Tessék, itt a szöveg is, a kotta is! És újra a tigris . . .

Guido és Maurizio de Angelis—
Hatvani Emese

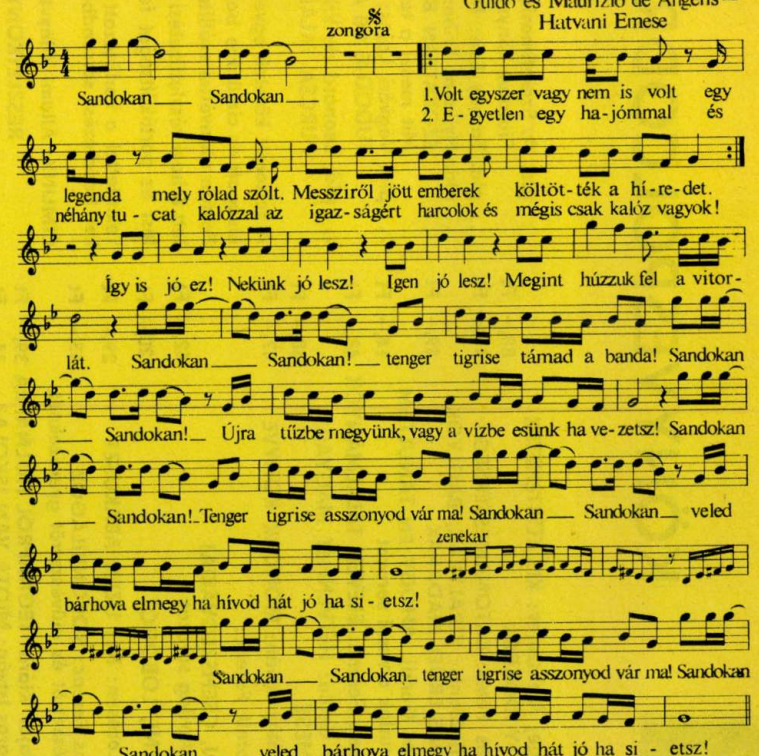

3. vers Volt egyszer vagy nem is volt,
Egy legenda, mely rólad szólt.
Nem kell már a sok beszéd,
Néhány élet kéne még.
Így is jó ez... stb.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat, villanyszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1982–83-as tanévben fejezik be az általános iskolát. A tanulóidő 3 év. A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900–1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybér! Szakmunkásvizsga után a lányok leányszállóban, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre. Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502
Budapest, Pf. 43.

Pályaválasztók figyelem!

Jelentkezzetek
PAPIRIPARI szakmunkástanulónak!

A gondolatok rögzítése ősi igény. Az ősember a barlang falára festett. Az ókoriak a kőtáblát és a papiruszt használták.
A legidőtállóbb a **PAPÍR.**
Több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében, az emberi tudomány rögzítésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban rohamosan bővülnek.

FIATALOK!!!

CELLULÓZ- ÉS PAPÍRGYÁRTÓ, valamint PAPÍRFELDOLGOZÓ SZAKMUNKÁSKÉPZÉS INDUL CSEPELEN.
Gyertek papíripari tanulónak. Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei.
Biztos jövő, jelentős kedvezmények a tanulás idejére.
Képzési idő: 3 év.
Az elméleti oktatás helye: az 50. sz. Ipari Szamunkásképzői Intézet (Csepel – Baj;áki F. u.)
A gyakorlati oktatás helye: a Csepeli Papírgyár.
A képzés ideje alatt tanulóinknak az alábbi kedvezményeket adjuk:

- tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (250–500 Ft), és tanulmányi ösztöndíj (130–600 Ft)
- térítésmentes ebéd
- teljes tanfelszerelés és ruházat
- ingyenes kirándulásokat szervezünk
- kéthetes ingyenes üdülés a Balatonnál
- tanulmányi eredménytől függően minden sikeresen befejezett tanév végén 1000–2500 Ft jutalmat fizetünk
- ifjúsági klub, könyvtár
- sportolási lehetőségek, strand és sportlétesítmények a gyár közelében.

Bővebb felvilágosítást ad
a Csepeli Papírgyár
személyzeti osztálya
1751 Budapest XXI., Duna u. 42.
Telefon: 279-620/301, 535, 518 mellék

PV CSEPELI PAPÍRGYÁRA

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1983—84-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 8 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól 3 perc.

ALASZKAI ARANYRÖGÖK 12

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

83/13
XXXVIII. ÉVF. 1983. ÁPRILIS 14. ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: WAGNER MARGIT

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

BITCEI LOVASISKOLA. TIZENKÉT ÉVES LOVASOK. NEM CSAK JÁTÉK. MIT VÁR A LÓ?

LEVELEK MADÁRNAK. NEM VICC AZ ÉLET! ÁRULKODÓ KÜLSŐ. VÁLASZOL A BIZALOM DOKTORNŐ

ÓVODÁS SZÍNÉSZEK. MESE – FELNŐTTEKNEK. A FIZETSÉG: VASTAPS. KRISTÁLYVIRÁG TÁZLÁRON

margó

Példaképek

Beszélgessünk példaképekről.

Nem azért, mert ilyen-olyan okoknál fogva mostanság sikk erről beszélni (még inkább arról: miért nincsenek a mai tizenéveseknek példaképeik?), hanem, merthogy az országban járva-kelve, akarva-akaratlanul — meg sem tudjuk kerülni a témát.

Meglehet: meg sem akarjuk kerülni, még akkor sem, ha látszólag nem a példaképválasztás dolga a beszélgetés tárgya. Vitatkozunk például a pesterzsébeti rajtitkárokkal arról, ki érdemes (melyik híres énekes és melyik híres sportoló, természetesen) a megörökítésre a „Kedves ismerős"-nek szánt oldalon. „Legyen népszerű ember és ismerjék sokan" — vélekednek a velem vitatkozók. Aztán egy másik szembesülés, az óbudai Vihar utcai hetedik ában: „Lehet-e felnézni egy osztálytársra?" — kérdezem. Egyként vallják: gyerek gyereknek nem lehet ideálja.

Mintha bizony patikamérlegen mérhető lenne egy ember, sugallják a fenti vélekedések: akit sokan ismernek, az nagy ember, akit eggyel többen, az még nagyobb. Hozom a példát az egykori szobafestőről: milliók ismerték, milliók követték. Hitlernek hívták és megteremtette a fasizmust. „Hol méretik tehát meg a nagyság?" — kérdezem. A velem vitázók ilyenkor hallgatnak. Ami meg a másik megállapítást illeti, mármint hogy gyerek gyereknek lehet-e példája, arra is van érvem: nem a kor teszi a példaképet, s ahogy növünk és bölcsülünk, úgy értjük meg önmagunkat: embernek csak a másik ember lehet ideálja.

És nem okvetlenül a híres ember!

Mi több, azt is észrevesszük majd: híres emberek jönnek, mennek. Ma ezt a zenekart szeretem, holnap a másik sportolóért rajongok. Idővel föltűnik majd az is: maradnak körülöttünk állandó arcok; tanárok, szülők, barátok. Ezek az arcok persze, nem olyan kisimultak, mint a posztereken előttünk állóké, nem is olyan nagynak megálmodottak, mint történelmi hőseink az ismert festményeken. A szemek, amelyeket naponta nézünk, néha elborulnak; a hang, amit szeretünk, időnként ránk pirít.

Mi mégis mellettük döntünk.

Olyan okos szeretnék lenni — mondjuk —, mint a matematikatanárom, olyan erős, mint apám és olyan ügyes, mint Feri, a legjobb barátom. Ilyen tisztán, ilyen egyszerűen. Mondhatnám: ilyen hétköznapian.

S miközben kimondjuk ezeket az ítéleteket, észre sem vesszük: őket választottuk példaképül.

Major Árvácska

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztő: BŐCS FERENC, SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

83.0798 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

VARÁZS-SZŐNYEGEN

Fellegekben járni, meghódítani a levegőt, repülni... ősidők óta vágya az embernek. S ha valahol elkezdhetitek az ismerkedést „égi járműveinkkel", akkor ez csakis a modellezés lehet!

A gép félkészen fekszik az asztalon. Történelmi darab, egy szlovák gyártmányú AVIA B—342-es típus. Valamikor a húszas évek közepén készíthették, az akkori magyar légierőnek egyetlen egy volt ebből a típusból. A második világháborúban futárgépként szolgált, utoljára 1945-ben látták a győri repülőtéren. Merthogy az asztalon fekvő AVIA nem az eredeti darab, hanem csak annak kicsinyített mása.

A kecskeméti BRG MHSZ modellező klubban tucatnyi gyerek szorong, tátott szájjal hallgatják *Vörös István* alezredes, klubtitkár magyarázatát. A modell egy méter hosszú, érdekesen kiképzett favázával magára vonja a Petőfi

Sándor Általános Iskolából érkezett hetedikesek figyelmét. A gyerekek puha pázsitot álmodnak a gép alá; szárnyaira, testére bevonatot, szorgalmasan munkálkodó személyzetet mellé. S bizonyára látják azt is, amint a barna bőrruhába bújt pilóta hanyag mozdulattal magára zárja a kabin üvegtetejét, s beindítja a motort.

Sebesség száz fölött

A tizenkét srác nem is sejti, hogy a gép mellett rövidesen valóban szorgalmas személyzet fog serénykedni, fölbúg majd a motor, s azon a megálmodott zöld puha pázsiton nekifutva elemelkedik majd az AVIA B—342-es a földtől. Csak a „pilóta", Vörös István marad odalenn, s kényelmes melegítőjébe bújva egy rádióadó készülékkel irányítja a modell repülését.

A tizenkét hetedikes ugyanis először jár a klubban, bár ahogy csillogó szemüket, tetszésnyilvánításaikat figyeli az ember, biztos, hogy nemsokára ők is tagjai lesznek a már háromszáztíz főt számláló közösségnek. A modellezésről viszont még alig tudnak valamit, a szekrények tetején elhelyezett vitorlázók, a lámpák alá függesztett motorosok valósággal elkápráztatják őket. Reménykednek, hogy talán már az első foglalkozáson belefoghatnak ők is egy ilyen karcsú testű, robbanómotoros gép építésébe...

— *Nem, nem!* — próbál meg tiltakozni a hirtelen keletkezett hangzavarban Vörös István. — *Mire ilyen modelleket készíthettek, talán már a középiskolát is befejezitek. Egy-egy példány megépítése nemcsak hallatlanul nagy türelmet, kézügyességet követel, de a repülés elméleti részét, az aerodinamikát is úgy kell ismernetek, mint a tenyereteket. Gondoljátok el: ez az AVIA B—342-es majdnem négyszáz munkaórán át alakult ilyenné, s még most sincs készen. A rádióvevő készüléket, amely a motor fordulatszámát szabályozza majd, egyelőre bele sem építettük. És még valamit! Tizennégy éven aluli személy nem is „vezethet" rádióirányítású modellt.*

— Hogy lehet az!? — kérdezi felcsattanva *Kellermann Péter.*

— *A rádióirányítású modellek* — válaszol a klubtitkár — *körülbelül százszáznegyven kilométeres sebességgel repülnek a levegőben, s ha ilyenkor valamilyen oknál fogva megszakad a rádióösszeköttetés... Szóval, fejbe is vághat valakit. Emlékszem, egyszer a mi modellünk is elszabadult, a starthelytől tizenhárom kilométerre találtuk meg. A, környékbeliek nagyon megijedtek, hozzá sem mertek nyúlni. Arra gondoltak, bármelyik pillanatban felrobbanhat.*

Az összeállítás minden apró részletére ügyelni kell, s nem árt megkérdezni másokat sem a gépesítésben szerzett tapasztalatokról

Apu is eljön

Bódog Norbert nem látja ilyen „tragikusnak" a helyzetet.

— *De ha édesapám is ott lesz* — kérdezi —, *akkor ugye irányíthatok motoros modellt?*

— *Akkor igen...*

— *Mert mi sokat barkácsoltunk már együtt* — folytatja Norbert. — *Összeütöttünk egy lakókocsit is. Nem lesz nehéz rávenni őt, hogy segítsen a modellek megépítésében. Úgy összeszoktunk már, apu azt mondja: olyanok vagyunk mint a sebészek. Mindig egymás keze alá dolgozunk. Veszekedni is szoktunk, ilyenkor anyu kétségbe esik, azt hiszi, komoly a dolog. Pedig csak hecc az egész. Csavarozgatás, kalapálgatás közben így ugratjuk egymást, jókat nevetünk. Óriási szerszámkészletünk van otthon, de ha megkérem anyut, biztosan vesz majd nekem néhány különleges kést, fúrót, fogót. Gondolom, szükség lesz a modellezéshez ilyesmire. Szóval a röptetésnél hagytuk abba, apu eljön, erre mérget veszek.*

Várnagy András is lelkesedik, csakhogy ő a nagypapa segítségére számít. Sokat dolgoztak már együtt.

— *Remekül megértjük egymást* — meséli András —, *az egyik nyáron például vitorláshajót barkácsoltunk. Levittük a Tiszára, vízre tettük. Ott álltunk a parton, figyeltük, hogyan lavírozgat az apró hajó. Egyszercsak örvénybe került. Féltünk, hogy a tölcsér alakban kavargó víz úgy szippantja majd a mélyre a félméteres kis modellt, akár a tollpihét. Látom, a nagyapa izgatott lesz, be akar ugrani érte, komolyan mondom, úgy kellett visszatartani. Végül is szerencsésen partot ért a vitorlás. Persze, nem mindig ússzuk meg ilyen könnyen. Például, ha a szobában dolgozgatunk, és ugye az a sok forgács, hát akkor szorulunk...*

A fiam a szerelőm

Elvonulnak a fiúk, órájuk lesz, délután majd visszajönnek a jelentkezési lappal meg a tagsági díjjal. Nem kell hazaszaladni a pénzért, öt forintja van mindenkinek. Ennyit kell befizetni egy hónapban. Mit kap érte a modellező? A balsafa, amelyből a modellek váza és törzse készül import áru, köbmétere nyolcvanezer forint. Drágák a rádió adóvevők is,